

САПРАЎДНЫ
ТЭАТР

13

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

«ЧЫРВОНЫЯ
СТУДЭНТЫ»
БДУ

15

18

ВЕРАСНЯ 2021 г.

СУБОТА

№ 180 (29549)

«У НАС АДНА ДЗЯРЖАВА, АДЗІН ЗАКОН І АГУЛЬНАЯ ГІСТАРЫЧНАЯ ПАМЯЦЬ НА ЎСІХ»

Фота: БелТА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падзяліў гістарычнасць першага святкавання Дня народнага адзінства разам з удзельнікамі форуму «Сімвал адзінства», што прайшоў у «Мінск-Арэне». Спецыяльна дзеля свята кіраўнік дзяржавы раней вярнуў з Душанбэ, дзе прымаў удзел у саміце АДКБ — ШАС.

Вітаючы удзельнікаў свята, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што сёння адраджаецца традыцыя ўспамінаць падзею, якая вярнула ўсім разрэзаную па-жывоўму родную зямлю. «У далёкім 1939-м Беларусь узялася ў сваіх нацыянальных граніцах. Стагоддзямі падзяляемы паміж княствамі, каралеўствамі ды імперыямі, народ упершыню атрымаў шанец пабудаваць уласную дзяржаву на сваёй гістарычнай зямлі. Гэта здарылася больш за 80 гадоў таму 17 верасня», — сказаў ён.

Па словах беларускага лідара, для пакаленняў, якія жывуць цяпер, гэты дзень — наша гістарычная памяць. Памяць, якая звязвае разам людзей і эпохі, перадае вопыт і перасцерагае ад фатальных памылак. «Уся наша гісторыя часам цяжкага і драматычнага шляху да набывання і захавання сваёй дзяржаўнасці не раз пацярпела найстарарэчнейшую мударасць: сіла — у адзінстве», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

«Беларускі народ зноў здабыў права жыць»

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што беларусы ведаюць, што значыць угадзіць чужым нацыянальным інтарэсам, нечым празмерным геапалітычным амбіцыям страціць палову роднай зямлі, страціць сувязь з блізкімі і сябрамі на доўгія 20 гадоў.

«На доўгія 20 гадоў звыш чатырох мільёнаў чалавек, якія пражывалі на акупаванай Польшчай тэрыторыі, былі пазбаўлены права размаўляць на роднай мове, вучыцца ў нацыянальных школах, развіваць сваю самабытную культуру. Ды і проста беларусамі звацца. Няма нічога дзіўнага ў тым, што 17 верасня 1939 года жыхары Заходняй Беларусі сустралі Чырвоную армію як вызваліцельніцу. Са слязамі на вачах і кветкамі. Памятаюць гэтую сустрэчу архіўныя фота, якія беражліва захоўваюцца ў старэйніх сямейных альбомах», — сказаў Прэзідэнт.

Паводле яго слоў, сёння мы не ў сілах прымуціць замаўчаць нацыяналістаў розных масцяў, нашчадкаў калабарацыяністаў, якія атажасамліваюць гэтую падзею з напаўзеннем фашысцкай Германіі на Польшчу. Але можна адказаць фактамі. «Да сярэдзіны верасня далёкага 1939 года Польшча пацярпела паражэнне ў вайне з Германіяй, польскія войскі былі

разгромленыя. Урад збег у Вялікабрытанію. Дзяржава перастала існаваць. Гэта Польшча. Над Заходняй Беларуссю, якая ўваходзіла ў склад ужо неіснуючай Польшчы, навіс цень нацызму. Вярнуўшы страчаныя спрадвечна беларускія землі, савецкі ўрад спыніў смяротную пагрозу для жыхароў рэгіёна на цэлых два гады», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

За спінай Прэзідэнта на экране была прадстаўлена карта Беларусі ў 1921 годзе. Ён падкрэсліў, што гэта не проста так. Карту размясцілі, каб яшчэ раз паказаць, якой тады была краіна — разадраная, разарваная і напалову аддадзеная.

«Гэта было справядліва? Не. 20 гадоў людзі пакутавалі, 20 гадоў з іх здэкаваліся, забаранялі размаўляць так, як яны хочуць. Дзесяці гады дзе было вучыцца. Ішла паланізацыя гэтай часткі Беларусі. Мы не маглі з гэтым змірыцца», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка. Ён звярнуў увагу на яшчэ адзін важны момант. Чаму ў 1939 годзе палякі не абаранілі свае спрадвечна польскія землі? Чаму за два тыдні здалі ўсю Польшчу да Гродна і Брэста? «Чаму вы не паміралі там, калі гэтая ваша зямля? Што ж можна было казаць аб «Усходніх Крэсах»? Там, за Бугам, нашы дні былі б палічаныя. Не трэба спрачацца, давайце шчыра: тады была адноўлена справядлівасць. Беларускі народ зноў здабыў права жыць», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

Беларускі лідар адзначыў, што ў 1939 годзе беларусы абаранялі сваю зямлю і беларускі народ здабыў права жыць і развівацца ў межах адной рэспублікі.

Уз'яднанне дало імпульс развіццю

За кароткі час у заходніх абласцях людзі атрымалі бясплатнае медыцынскае абслугоўванне, пачалі дзейнічаць амаль шэсць тысяч школ, адкрыліся нацыянальныя ВНУ і тэатры. Будаваліся новыя фабрыкі і заводы, каб людзям даць працоўныя месцы, каб яны маглі пракарміць сем'і. Ва ўсіх абласных гарадах і раёнцэнтрах з'явіліся беларускія газеты і часопісы.

«Уз'яднанне ў 1939 годзе Беларусі дало магутны імпульс развіццю эканомікі, навукі, культуры. Але гадоўнае — беларусы аб'ядналіся. Былі разам і ў барацьбе супраць прыхільнікаў аднаўлення «ввялікай» Польшчы, і ў барацьбе з гітлераўскімі акупантамі», — упэўнены беларускі лідар.

СТАР. 2

КОРАТКА

• Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў удзельнікаў і гасцей абласнога фестывалю-кірмашу «Дажынкi-2021» у г. п. Шуміліне.

• Звесткі з банка правапарушэнняў можна будзе атрымаць на партале электронных паслуг.

• Арганізатары Алімпійскіх і Параалімпійскіх гульніў у Пекіне-2022 прадставілі дэвіз спаборніцтваў — «Разам дзеля супольнай будучыні».

ЦЫТАТА ДНЯ

Сяргей ЛЯВОНЧЫК, начальнік упраўлення развіцця аўтамабільных дарог галоўнага ўпраўлення аўтамабільных дарог Міністэрства транспарту і камунікацый:

«Указам Прэзідэнта зацверджана Праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2021—2025 гады.

У гэтай праграме забяспечаны асноўныя для нас, як для дарожнікаў, параметры, якія мы павінны выканаць, каб забяспечыць нармальныя тэмпы развіцця аўтамабільных дарог краіны. У прыватнасці, у дакуменце закладзена, што мы павінны за пяць гадоў рэканструяваць не менш за 500 км дарог рэспубліканскага значэння і выканаць работы на бягучым і капітальным рамонце і, магчыма, рэканструяваць сем тысяч кіламетраў мясцовых дарог. Гэта быў бы вельмі важкі ўнёсак для падтрымання рэспубліканскай і мясцовай сеткі дарог у належным стане».

Моцны слабы пол

ЗАРОЎСКІЯ ЎНІВЕРСІТЭТЫ

Як маладая старшыня агракамбіната «Зара» з сугучным яго назве прозвішчам развівае знакамітую на ўсю краіну гаспадарку

Кацярына ЗАРОЎСКАЯ тры гады таму стала генеральным дырэктарам адной з перадавых гаспадарак Магілёўскай вобласці — ЗАТ «Агракамбінат «Зара». У руля таварыства доўгі час знаходзіўся кавалер ордэнаў Айчыны трох ступеняў, заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Леанід Маісеў. Пад яго кіраўніцтвам тут была праведзена поўнамаштабная тэхнічная мадэрнізацыя вытворчасці, пабудаваны новыя фермы, абноўлены машына-трактарны парк. Перад маладой жанчынай стаяла няпростае заданне ўтрымацца на высокай планцы, якую дасягнуў былы кіраўнік гаспадаркі, а з 2015 да 2018 года — старшыня назіральнага савета

ЗАТ «Агракамбінат «Зара». І, мяркуючы па выніках сёлетняй уборачнай, як, дарэчы, і за папярэднія некалькі гадоў, гаспадарка тэмпы не зніжае. Напэўна, Кацярына Зароўская ведае нейкі сакрэт паспеху, што дазваляе ёй адпавядаць статусу кіраўніка праслаўленага таварыства і пры гэтым заставацца прыгожай жанчынай і клапатлівай маці.

СТАР. 11

ISSN 1990 — 763X

«У НАС АДНА ДЗЯРЖАВА, АДЗІН ЗАКОН І АГУЛЬНАЯ ГІСТАРЫЧНАЯ ПАМ'ЯЦЬ НА ЎСІХ»

(Заканчэнне.)

Пячатка на 1-й стар.

Аляксандр Лукашэнка ўспомніў, што на палях бітваў, у партызанскіх атрадах і падполлі жыхары Заходняй і Усходняй Беларусі, не задумваючыся, паміралі за сваю Бацькаўшчыну. «У гэтай самай страшнай і жорсткай вайне ў гісторыі чалавецтва дужэла і гарталася народнае адзінства беларусаў, рускіх, украінцаў, палякаў, яўрэяў і іншых малых народаў, якія пражывалі ў рэспубліцы», — адзначыў ён.

Прэзідэнт падкрэсліў, што ў наймаверных выпрабаваннях беларускі народ фарміраваўся ў адзіную нацыю. І сёння можна з гонарам гаварыць, што саветацкая рэспубліка, якая стала ў 1945-м сузаснавальніцай Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, заняла ганаровае месца ў міжнароднай супольнасці, адбылася як беларуская нацыянальная дзяржава з роўнымі правамі для ўсіх грамадзян.

Выпрабаванні на трываласць

Кіраўніц дзяржавы звярнуў увагу, што ў XX стагоддзі наша нацыянальнае адзінства не раз было выпрабавана на трываласць. У 1990-я, калі народ адхіліў спробу пабудавання на сваёй зямлі нацыяналістычную дзяржаву вельмі радыкальнага толку (з лозунгам «Беларусь для беларусаў»), не даў рэвалюцыі і расцягнуў багачце па кутах, захававу мір і згоду ў грамадстве.

«І ў жніўні — верасні мінулага года, калі ў востры перыяд развіцця супраць нас гібрыднай агрэсіі беларусы абаранілі сваю дзяржаўнасць. **Мы сапраўдныя**

беларусы, не далі паўтарыць бліцкрыг 40-х гадоў мінулага стагоддзя. Але да драматычных урокаў першай паловы мінулага стагоддзя мы вяртаемся не для таго, каб кагосьці папракнуць. Я паўтары, што казаў не раз. Суседзі нам дадзены ад Бога. У адносінах з усімі мы імкнёмся да міру і дружбы. **Мы ніколі не кваліфікавалі на чужы каравай або кавалачак зямлі — нам свайго хапае. Мы не нагадваем ім, што Беласток — гэта беларуская земля. Што Вільнюс і землі навокал — беларускія. Мы пра гэта не кажам,**» — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Не было б гэтага дня — не было б нас

Прэзідэнт назваў унутрыканфесіянальную роўнавагу і міжканфесіянальнае адзінства непарушнай асновай нашага грамадства.

«Усе мы, хто жыве на гэтай зямлі, — беларускі народ. У нас адна дзяржава, адзін закон і агульная гістарычная памяць на ўсіх. Гэта непарушная. Гэта назавуць. Але ніколі мы не дазволім гераізаваць бурхлівы і іншыя збойчыя беларускага народа. Такія яны называюць застануцца ў нашай гістарычнай памяці, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — І ня ма чаго тут рабіць тым, хто гэтых злчынцаў цягне з забыцця. Тым, хто спрабуе падпарадкаваць, растапцаць, разарваць нашу суверэнную краіну, зрабіць яе часткай санітарнага кардона, які акружае братавую Расію», — дадаў ён.

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што сёння многія кажучы, а можа, варта забыць усё, што было менш за сотню гадоў таму.

Маўляў, была Хатынь, але ж там ёсць помнік, як і тысячы іншых помнікаў. «Можна забыць. Але вы не забудзьцеся, беларусы, адно. **Як толькі мы забудзем дарогу да гэтых помнікаў, як толькі зарасце хмызняком дарога да Хатыні, — гэта зноў паўтарыцца, гэта зноў прыйдзе, як толькі дамы.** Пакуль мы памятаем, мы жывём. І проста жыццёвая мудрасць: калі мы забудзем іх, сапраўды гэтак жа забудуць нас. Таму мы не павінны гэтага дапусціць, гэта ў нашых славянскіх сэрцах і думках», — перасяродзіў ён.

Беларускі лідар падкрэсліў, што ў аснове народнага адзінства — найстарэйшая ў нашай дзяржаве традыцыя народаўладдзя. **«Свой гістарычны шлях і палітычны статус мы разам выбіраем на рэспубліканскіх рэфэрэндумах і ўсебеларускіх сходах. Выбіраем сэрцам!** Менавіта так у 2021 годзе — у Год народнага адзінства — была агульная і падтрымана большасцю галасоў беларусаў прапанова зрабіць дзень 17 верасня сваім новым дзяржаўным святам.

Аляксандр Лукашэнка заклікаў беларусаў памятаць, што Дзень народнага адзінства — галоўнае свята, якое доўгія дзесяцігоддзі сарамліва не хацелі адзначаць. Па яго словах, не было б гэтага дня — не было б нас.

Якая прыгажуня наша краіна!

Прэзідэнт расказаў пра свае ўражанні ад нядаўняй паездкі ў Таджыкістан — неверагодна прыгожую краіну. Па яго словах, калі раз падлятаючы да Душанбэ, ён здзіўляецца, як там працуюць

людзі. Кожны кавалачак зямлі дагледжаны, паколькі ад гэтага залежыць жыццё людзей. І навокал — страшная сітуацыя, чарговы раз «выбухнуў» Афганістан.

«Краіна растузаная грамадзянскай вайной два з дзесяткам гадоў таму, падполлена на рукі маім сябрам Рахмонам, толькі пачала падымацца. Людзі толькі ў мінулым годзе атрымалі дастатковую колькасць электраэнергіі. Жыццё вельмі цяжкае, але людзі пераадоўваюць гэта. І зноў бяда. Я да чаго гэта кажу. Да таго, каб вы бераглі тое, што ёсць. Як толькі мы страцім гэта — бяда, бяда не абмінуць. **І калі ты вяртаешся дадому, чарговы раз пачынаеш разумець, якая прыгажуня ў нас краіна. У якім выдатным месцы, падараным нам Богам, мы жывём. Беражыце гэта. Гэта належыць нашым дзецям,**» — падзяліўся Прэзідэнт.

Звяртаючыся да народа Беларусі, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што новае дзяржаўнае свята зойме такое ж годнае месца ў нашай сучаснай гісторыі, як Дзень Перамогі і Дзень Незалежнасці. Калі б не было гэтага ўз'яднання, не было б у нас Дня Перамогі і Дня Незалежнасці. Нас бы не было, бо не было б зямлі, на якой нарадзіліся нашы продкі.

«Таму што дата 17 верасня жыла і будзе жыць у сэрцы і памяці беларускага народа. **І мы, грамадзяне сучаснай незалежнай Беларусі, ведаем, што назавуць гэтыя дні, якія тысячы гадоў жылі на гэтай зямлі. На нашай з вамі роднай беларускай зямлі,**» — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Валерыя СЦЯЦКО.

Дзень народнага адзінства — святы тых, хто любіць сваю краіну

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА сустрэлася з членамі пярвочных арганізацый Саюза жанчын, якія ў сістэме МУС выхоўваюць падлеткаў.

На пачатку сустрэчы спікер верхняй палаты парламента павіншвала ўсіх з Днём народнага адзінства, які ў краіне адзначаецца ўпершыню:

— Для нас гэтае свята знакавае і значнае. І ў гэты дзень я хацела б пажадаць усім здароўя, шчасця, дабрабыту, а нашай краіне — росквіту і далейшага развіцця. Каб мы заўсёды былі адзінны, ніхто нас не мог падзяліць, а наша краіна была моцнай і такой жа любімай, — падкрэсліла яна.

Сённяшняе дата — гэта, безумоўна, падзея, пераканана Наталля Качанова. Яна выказала ўпэўненасць, што новае свята будзе адзначацца і наступнымі пакаленнямі:

— Нас гісторыя вучыць, а мы пішам сваю гісторыю, бо тады, у 1921 годзе, па жывым рэзэрвалі краіны, і сёння гэта можна ацаніць — сведкі тых падзей яшчэ жывыя, у нас ёсць архіўныя дакументы, якія пацвярджаюць, наколькі было цяжка, наколькі яны не былі паўнапраўнымі грамадзянамі сваёй краіны, — акцэнтавала ўвагу Старшыня Савета Рэспублікі на падзеях мінулага стагоддзя і правяла паралель з леташняй спробай арганізацыі калярэўнай рэвалюцыі. — Таксама імкнуліся зрабіць і летась, калі хацелі, каб наша краіна не існавала, хацелі паставіць яе на калені, раскалоць. І спрабуюць да гэтага часу ўнесці раскол у наша грамадства. А мы гэтага не павінны дапусціць. Таму сённяшняе свята — тых людзей, якія любяць сваю краіну, сваю Радзіму, якія ведаюць сваю гісторыю і ганацца ёю.

Па традыцыі сустрэча праходзіла ў форме адкрытага дыялогу: удзельнікі маглі выказаць сваё меркаванне па любой тэме, адрасаваць Старшыні Савета Рэспублікі свае пытанні і галоўнае, атрымалі на іх вычарпальныя адказы.

— У гэты знаковы дзень для краіны нам арганізавалі наведванне Савета Рэспублікі, гэты велізарны гонар. Мы разам з нашымі дзецьмі трапілі ў сэрца краіны, дзе прымаюцца лёсавызначальныя рашэнні і законапраекты, па якіх мы ўсе жывём. Для нас гэта ганарова, знакава і хвалююча, — выказала ўражанні аб наведванні верхняй палаты намеснік старшын Першаснай арганізацыі БСЖ цэнтральнага апарата МУС, начальнік аддзела двухбаковага супрацоўніцтва ўпраўлення МУС Алена СУРЫНТ.

Салідарнасць з ёй і кадэт Мінскага сувораўскага вучылішча Глеб МІЛЬЧЭНКА, які таксама першы раз наведаў Савет Рэспублікі.

— Тут прадстаўлена цікавая музейная экспазіцыя, якая расказвае аб пэўнай гісторыі развіцця нашай дзяржавы, самога Савета Рэспублікі і прыняцця асноўных рашэнняў, якія паўплывалі на гісторыю дзяржаўнасці нашай краіны, — кажа юнак.

Ён абяцае расказаць аб сустрэчы са спікерам Савета Рэспублікі сябрам у вучылішчы, пра музейную экспазіцыю і лічыць, што такую форму работы трэба працягваць і развіваць.

Вольга АНУФРЫЕВА.

«НАДЫХОДЗІЦЬ ЧАС ГІСТАРЫЧНАГА СТРЭС-ТЭСТА ДЛЯ НАШАЙ АРГАНІЗАЦЫІ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў удзел у пасяджэнні Савета кіраўнікоў дзяржаў — членаў Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва, што праходзіла ў Душанбэ, паведамляе прэс-служба кіраўніка краіны. Беларусь займае ў арганізацыі статус назіральніка.

Аб'яднанне патэнцыялаў

Падчас выступлення беларускі Прэзідэнт адзначыў, што надыходзіць час гістарычнага стрэс-тэста для Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва. Кампетэнцыя ШАС дазваляе адначасова займацца самымі разнастайнымі пытаннямі: ад бяспекі, эканамічнага развіцця, выбудоўвання новых фінансавых і гуманітарных сістэм да рэалізацыі буйных інфраструктурных праектаў.

«Аднак паспяхова рэалізаваць гэтыя перавагі можна толькі сумеснымі ўзгодненымі намаганнямі, аб'яднаннем нашых патэнцыялаў на карысць нашых народаў, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Вострыя глабальныя выклікі сучаснасці дакладна сведчаць, што надыходзіць час гістарычнага стрэс-тэста для нашай арганізацыі, магчыма, самага сур'ёзнага за ўсю 20-гадовую гісторыю».

Прэзідэнт адзначыў, што надзвычайна глабальныя выклікі — незаконны абарот наркотыкаў, тэрарызм, экстрэмізм, нелегальная міграцыя — хвалююць і Беларусь. Таму краіна падтрымлівае ініцыяваныя Таджыкістанам рашэнне аб стварэнні антынаркотычнага цэнтара ШАС.

Альянс у медыцыне

Прэзідэнт таксама прапанаваў краінам стварыць альянс у галіне аховы здароўя. «Нягледзячы на тое, што на справе Урады Расіі і Кітая далі гуманітарную дапамогу ў выглядзе

вакцыны, тэхналогіі іх вытворчасці і сродкаў індывідуальнай абароны, нашы апаненты ўсё больш маніпулююць гэтай тэмай па падставах, далёкіх ад барацьбы за здароўе насельніцтва. Таму нам як ніколі неабходна згуртавацца і разам працаваць над стварэннем альянсу ў галіне аховы здароўя», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Пазіцыя Беларусі па Афганістане

Аляксандр Лукашэнка лічыць ШАС унікальнай пляцоўкай для абмеркавання праблем у Афганістане, які мае статус назіральніка ў арганізацыі.

«Усе мы паважаем суверэннітэт, незалежнасць, тэрытарыяльную цэласнасць гэтай дзяржавы, прытрымліваемся прынцыпу міжнароднага права аб неумяшанні ва ўнутраныя справы. Гэты тэзіс гукаў ва ўсіх выступленнях падчас цяперашняга саміту. Усе мы зацікаўлены ў тым, каб краіна стабілізавалася і не генерывала праблем суседзям. Больш за тое, уцягванне Афганістана ў развіццё рэгіянальнай транспартнай, лагістычнай, энергетычнай інфраструктуры крытычна важна для павышэння ўзроўню спалучэння Цэнтральнай і Паўднёвай Азіі, а таксама эканамічнай працы Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва ў цэлым», — лічыць Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што наша краіна гатовая аказаць садапейнічанне ў аднаўленні афганскай інфраструктуры, забеспячэнні харчовых паставак. Ён адзначыў, што скаардынаваная пазіцыя краін ШАС па Афганістане змагла б стварыць перадамовы для таго, каб арганізацыя выступіла сістэмным інтэгратарам працы іншых міжнародных гульцоў.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што апошнім часам усё часцей гучыць розныя пункты гледжання і пазіцыі па Афганістане.

«Суміруючы ўсё, што сказана, мой досвед

працы Прэзідэнтам дазваляе зрабіць адну выснову: усе праблемы, якія сёння існуюць у Афганістане, вырашаць афганскаму народу», — перакананы Аляксандр Лукашэнка.

Разам з тым ён звярнуў увагу, што суседняй краіны таксама зацікаўлены мець побач стабільнага партнёра, а значыць, ім трэба дапамагчы Афганістану ў вырашэнні існуючых праблем. «Праблема трэба вырашаць добром. Да афганскай дзяржавы і народа трэба ставіцца як да роўных. Трэба дапамагчы Афганістану. Толькі на гэтым шляху можна збольшна вырашыць праблемы, — падкрэсліў беларускі Прэзідэнт. — Трэба ісці спакойна, цярпліва, прапаноўваючы тым ці іншым шляхам дапамогі Афганістану. Не варта свае каштоўнасці ім навязваць, яны выбяруць сваю будучыню самі».

Не гуляць па чужых правілах

Аляксандр Лукашэнка сцвярджае, ШАС як адна з самых буйных у свеце рэгіянальных арганізацый мае ўсе магчымыя, каб не гуляць па правілах, якія дыктуецца знешнімі сіламі. Прэзідэнт канстатаваў, што краіны — удзельніцы арганізацыі сёння сутыкаюцца з магутным вонкавым ціскам, але ў іх сілах забяспечыць мір на роднай зямлі, адстаяць шматпалярае справядлівае светаўладкаванне дзеля будучыні чалавецтва.

«Для дасягнення гэтых мэт неабходна паскорыць спалучэнне глабальных стратэгіі развіцця, пашырыць узаемадзейненне ў сферы бяспекі, працягнуць умацоўваць супрацоўніцтва ў галіне інфраструктуры, прамысловых паркаў, высокіх тэхналогій», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Кіраўнікі дзяржаў абмеркавалі далейшыя крокі па пераадоленні наступстваў пандэміі каранавіруса і іншыя пытанні рэгіянальнага і міжнароднага супрацоўніцтва.

АДРАСЫ АДЗІНСТВА: ЯК АДЗНАЧЫЛІ СВЯТА Ў РОЗНЫХ КУТКАХ КРАІНЫ

Новыя аб'екты і традыцыі

У Магілёве Дню народнага адзінства прысвяцілі дарогу, плошчу і памятны знак

Святкаванне пачалося ў Магілёве з цырымоніі адкрыцця першай чаргі пуцэправода-дублёра вуліцы Якубоўскага і Загараднай шашы. Шэры дажджлівы пейзаж расквецілі сцяжкі і ўсмішкі тых, хто прымаў непасрэдным ўдзел у будаўніцтве пуцэправода і тых, хто прыйшоў на яго прэзентацыю. Удзел ва ўрачыстасцях прынялі старшыня аблвыканкама вобласці Леанід Заяц, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Ігар Сергеенка, намеснік прэм'ер-міністра Анатоль Сівак, міністр архітэктуры і будаўніцтва Руслан Пархамовіч, памочнік Прэзідэнта — інспектар па Магілёўскай вобласці Леанід Мартынюк. Новы ўчастак дарогі вельмі важны для горада. Ён злучае паміж сабой вуліцы Касманаўтаў і Пысіна, дае магчымасць аўтатранспарту абмінуць цэнтральныя гарадскія магістралі. Працягласць новай шасціпалоснай дарогі з вела- і пешаходнымі дарожкамі складае 1,7 кіламетра.

Падзеяй нумар два стала адкрыццё памятнага знака ў гонар Дня народнага адзінства на супраць абласнога лячэзна-дыягнастычнага цэнтру. Менавіта гэта плошча атрымала назву новага свята. Аўтар знака — магілёўскі скульптар Аляксандр Мінькоў. Кампазі-

цыя ўяўляе сабой трохметровую ў вышыню і метровую ў шырыню стэлу ў выглядзе валожкі з шасцю пелэсткамі зверху і арнамантам беларускага сцяга знізу.

— Магілёў стаў адной з першых абласцей, дзе з'явіўся такі сімвалічны знак, — падкрэсліў у сва-

Фота БЭЛТА

ім прывітальным слове кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Ігар СЕРГЕЕНКА. — Сёння Магілёў атрымаў

практычна тры падарункі — зручную дарогу, абноўленую плошчу з новай назвай і памятны знак. Прыемна бачыць, як ператвараецца

гэты горад. Таму, нягледзячы на змрочнае надвор'е, у нас святочны настрой.

Ён згадаў пра гістарычную сутнасць свята і заклікаў не забываць імяны тых дзеячаў, якія на акупаванай тэрыторыі вялі падпольны рух.

— Мы з удзячнасцю ўспамінаем імяны Сяргея Прытыцкага, Максіма Танка, Веры Харужай і іншых, — адзначыў Ігар Сергеенка. — Наш з вамі доўг — даносіць праўду пра гэтыя суровыя гады моладзі. Ідэя заснаваць свята нарадзілася падчас падрыхтоўкі да Усебеларускага народнага сходу. Разам з ім мы ўсталёўваем у краіне новыя традыцыі: ушанаванне найлепшых людзей краіны, перадавікоў, стварэнне новых аб'ектаў і праграм.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Вяртанне ў Беларусь

У Гродне на Кургане Славы адбылася закладка капсулы часу, якую павінны адкрыць у 2050-м годзе

Гэта другое пасланне да нашчадкаў з моманту стварэння слаўтага Кургана да 30-й гадавіны аб'яднання Беларусі — 17 верасня 1969 года. Помнік увекавечвае памяць загінулых падчас Вялікай Айчыннай вайны і ў перыяд уваходу Заходняй Беларусі ў склад БССР. У дзень адкрыцця манумента была закладзена капсула, якая адрасавалася сучаснікам 2000-х гадоў. Меркавалася, што яна будзе вынятая праз 50 гадоў. Цяпер стальная капсула і пасланне стануць часткай экспазіцыі Гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея.

тынг адбылася цырымонія закладкі новага паслання да будучых пакаленняў. Адкрыццё капсулы павінна адбыцца 17 верасня 2050 года.

— У 1939 годзе менавіта наша зямля вярнулася ў родны дом, імя якому Беларусь. Здзейснілася найвялікшая гістарычная справядлівасць, да якой наш народ ішоў праз гады, — адзначыў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КАРАНИК. — Чым далей ад нас тых га-

Сёлта 17 верасня гродзенцы зноў прышлі да Кургана Славы. Пасля мі-

ды, тым глыбей усведамленне маштабнасці і значнасці таго, што адбылося. Мы ганарымся, што з'яўляемся нашчадкамі пакалення пераможцаў. Наш доўг — захаваць адзінства і нацыянальную згоду, каб арганізавана і з'яднана супрацьстаяць выклікам і пагрозам сучаснасці, захаваць стабільнасць для росквіту нашай Радзімы.

У Дзень народнага адзінства ў абласным цэнтры дадзены старт некалькім новым традыцыям. Побач з Курганам Славы закладзена аля Адзінства. Першыя 17 дрэў высадзілі прадстаўнікі мясцовай улады, дэлегатаў корпуса, прадпрыемстваў і арганізацый горада, навучанцы і студэнты. Цяпер кожны год у гэты дзень аля Адзінства будзе дадавацца новымі дрэўцамі.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

У адзінстве наша сіла

Вялікае мерапрыемства ў гонар Дня народнага адзінства прайшло ў Брэсце на ўваходзе ў гарадскі парк. Каля абеліска, прысвечанага воінам-вызваліцелям, з'явілася мемарыяльная дошка ў гонар салдатаў Чырвонай арміі, якія загінулі ў верасні 1939 года.

На здымку: Юрый ШУЛЕЙКА і Аляксандр РАГАЧУК адкрываюць мемарыяльную дошку ў Брэсце.

— Тут пахаваныя воіны, што 82 гады таму аддалі свае жыцці за ўз'яднанне беларускага народа, тут пахаваныя таксама героі, якія вызвалілі Брэст у 1944-м ад фашызму. Таму сённяшняе свята лічу аднаўленнем гістарычнай справядлівасці, магутным фактарам аб'яднання беларусаў у імя будучыні, — сказаў на цырымоніі адкрыцця старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК.

Асноўныя мерапрыемствы святкавання на Брэстчыне адбыліся ў Бяроза, дзе адкрылі музейна-мемарыяльны комплекс. Тут да 1939 года функцыянаваў сумна вядомы канцэнтрацыйны лагер «Бяроза-Картузкая». У былых Чырвоных казармах размясцілася часовае музейнае экспазіцыя, прысвечаная тым падзеям. Памятны знак на месцы былога лагера адкрылі пасля рэканструкцыі.

На мітынг у нагоды адкрыцця комплексу кіраўнік рэгіёна Юрый ШУЛЕЙКА адзначыў, што такія мерапрыемствы адрасаваны найперш моладзі, якая павінна ведаць сваю гісторыю, ганарыцца сваёй краінай, цаніць дасягненні і працаваць у імя будучыні.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Новыя традыцыі для новага пакалення

Выхаванцы Полацкага кадэцкага вучылішча наведвалі з экскурсіяй Нацыянальную кінастудыю «Беларусьфільм» і вайсковую часць 3214. Экскурсію ў Мінск ініцыявалі прадстаўнікі дэпутатскай супольнасці сумесна з Прэзідэнцкай бібліятэкай і прымеркавалі яе да Дня народнага адзінства.

«Сёння наша моладзь засяроджваецца ў інтэрнэт-прасторы, гаджэтэх. Фільмы — тое культурнае зерне, што паказвае гістарычныя факты нашага мінулага. Выдатныя стужкі «Людзі на балоце», «Ідзі і глядзі», «У жніўні 44-га», знятыя на «Беларусьфільме», паказваюць, наколькі складана заваёўвалася наша незалежнасць і суверэнiтэт, наколькі гэта было апраўдана», — расказвае адзін з арганізатараў сустрэчы член Пастаяннай камісіі па прамысловасці, палітна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі Палаты прадстаўнікоў Дзяніс КАРАСЬ.

На экскурсію былі запрошаныя самыя лепшыя навучанцы Полацкага кадэцкага вучылішча, адной з найстарэйшых устаноў такога тыпу, ва ўзросце 15-16 гадоў. Па словах дэпутата, менавіта кадеты — тая моладзь, якая сёння ўжо вызначыла, што будзе абараняць краіну ў рознага чыну сілавых структурах і захаваць гераічныя традыцыі продкаў.

Прадстаўнікі Прэзідэнцкай бібліятэкі на плошчы «Беларусьфільма» прадставілі некаторыя экзэмпляры старых перыядычных выданняў, расказалі пра сувязь літаратуры і кінамастацтва, супрацоўніцтва з кінастудыяй. Для вучняў таксама арганізавалі паказ новага анімацыйнага фільма «263 ночы» рэжысёра Ірыны Тарасавай.

Марыя ДАДАЛКА.

Генетычны фонд нацыі

«Павароты гісторыі не раз выпрабавалі на трываласць Беларусь, але заўсёды перамагла адзінства, згуртаванасць народа, які заснаваны на любові да роднай зямлі», — сказаў старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁў на ганаровым пасяджэнні, прысвечаным Дню народнага адзінства, якое адбылося ўчора ў канцэртнай зале «Віцебск».

Ён падкрэсліў, што вытокі новага свята сягаюць у глыбіню стагоддзяў. Абарона роднай зямлі стала аб'яднальнай справай для людзей розных нацыянальнасцяў, саслоўяў і веравызнанняў, нагадаў кіраўнік рэгіёна. У самыя цяжкія часы нашы суайчыннікі заўсёды ўсталі плячо ў плячо, самааддана змагаліся за свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы.

У 1939 годзе беларускі народ зноў стаў адзіным, атрымаў магчымасць жыць і развівацца ў межах адной краіны, падкрэсліў старшыня аблвыканкама. «Чым больш імкліва аддаляецца час ад падзей тых гадоў, тым больш намаганню патрабуецца для аховы гістарычнай праўды ад уплыву палітычнай кан'юнктуры, — дадаў ён. — Некаторыя спрабуюць спекуляваць фактамі, надаючы ім розныя адценні ў залежнасці ад навязанай рыторыкі. Мы бачым: сёння збоку робяцца спробы зноў падзяліць нашу нацыю, правесці паміж беларусамі мяжу з нянавісці і неразумнення... Перашкоды гэтым можна толькі разам. Непрыманне якога-небудзь ціску звонку, беражлівае стаўленне да Радзімы, клопат пра яе — гэта апорныя канструкцыі беларускай дзяржаўнасці, наш генетычны і культурны код».

Урачысты сход у Віцебску завяршыўся святочным канцэртам з удзелам найлепшых калектываў і выканаўцаў вобласці.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Сімвал галоўных каштоўнасцяў

Так ахарактарызаваў новае дзяржаўнае свята старшыня Гомельскага аблвыканкама Генадзь САЛАВЕЙ на адкрыцці ўрачыстага сходу ў гонар 17 верасня.

«Гэта гістарычная падзея аб'ядноўвае ўсіх, хто ганарыцца сваёй краінай і верыць у яе годную будучыню», — сказаў ён.

Падарункам гамельчанам да свята акрамя сімвалічнага мурала ў цэнтры горада стала новая зона адпачынку. У Гомельскай вобласці, які і па ўсёй краіне, адбыліся шматлікія мерапрыемствы: лёгкаатлетчныя, аўта- і велапрабегі, азеляненне населеных пунктаў, адкрыццё вытворчых і сацыяльных аб'ектаў. У адзіным у краіне населеным пункце з сімвалічнай назвай Адзінства, які знаходзіцца на Гомельшчыне, да асаблівай даты ўсталівалі самаробныя памятныя знакі. На плошчы Леніна ў абласным цэнтры гараджан і гасцей горада аб'яднаў вялікі карагод дзуржы «Мы народ — і ў гэтым наша сіла». Завяршыўся ўчарашні дзень канцэртаў у грамадска-культурным цэнтры Гомеля, дзе выступілі артысты Гродзенскай філармоніі.

Захад-2021

ІСПЫТ НА ПРАФЕСІЯНАЛІЗМ

Завяршылася сумеснае стратэгічнае вучэнне «Захад-2021»

Урачыстая цырымонія закрыцця адбылася на 230-м агульнавайсковым палігоне «Абуз-Лясноўскі», што пад Баранавічамі. Ужо не на полі бою, а ў прыгожым страі можна было ўбачыць асноўныя ўзоры брантэхнікі сухапутных войскаў Беларусі і Расіі, што прымалі ўдзел у вучэнні. Вайскоўцы, якія падчас беларуска-расійскай манеўраў паказалі найлепшыя вынікі, атрымалі ўзнагароды. Завяршылася ўрачыстасць святочным канцэртам.

Міністр абароны ўдакладніў, што дэталёвы разбор вучэння будзе яшчэ праведзены. «Дадзім ацэнку ўсім дзеянням: паглядзім, што ў нас атрымалася добра, а ў якіх кірунках ёсць недахопы», — акцэнтаваў увагу Віктар Хрэнін.

— Для злучэнняў і часцей 1-й танкавай арміі гэтыя вучэнні ўнікальныя, — перакананы камандуючы 1-й гвардзейскай чырванасцяжнай танкавай арміі генерал-лейтэнант Сяргей КІСЕЛЬ. — Уражае машаб: мы адпрацоўвалі задачы на чатырох палігонах і адным участку мясцовасці. Павучальна, што злучэнні і часці арміі атрымалі ўнікальны вопыт сумесных дзеянняў з улікам прымянення новых формаў і спосабаў вядзення баявых дзеянняў.

Было прыемна выконваць задачы з нашымі братамі-беларусамі і казахстанцамі.

Да 30 верасня асабовы склад, узбраенне, ваенная і спецыяльная тэхніка Узброеных Сіл Беларусі вернуцца ў пункты пастаяннай дысплацыі. Вайсковыя часці і падраздзяленні расійскай арміі пакінуць тэрыторыю нашай краіны.

**Вераніка КАНЮТА,
Фота Аліны МАЗАВЕЦ.**

Баранавіцкі раён.

— Вучэнне «Захад-2021» было насычана шэрагам асаблівасцяў, — заўважыў міністр абароны Беларусі Віктар ХРЭНІН. — Упершыню ў складзе рэгіянальнай групойкі войскаў выконвалі задачы ваеннаслужачыя з Рэспублікі Казахстан. Нашы штабы ў ходзе вучэння вырашалі некалькі шматпланавых задач, у тым ліку такія, як управленне войскамі і планаванне контрудара, што з'яўляецца складаным элементам баявой падрыхтоўкі. Акрамя таго, былі адпрацаваны пытанні стварэння новых баявых парадкаў і іх прымянення, узброенай барацьбы на часова акупаванай тэрыторыі сіламі тэрытарыяльнай абароны. Сур'ёзную увагу мы ўдзялілі спосабам вядзення баявых дзеянняў, якія былі ажыццэўлены на практыцы падчас узброеных канфліктаў у Сірыі і іншых краінах. Вучэнне было насычана вялікай колькасцю аператыўнага і тактычнага дэсанта.

Як значыць кіраўнік абаронага ведамства, у ходзе сумесных дзеянняў удалося прадэманстраваць, што мы можам забяспечыць незалежнасць, тэрытарыяльную цэласнасць і суверэнiтэт Саюзнай дзяржавы. «Гэта ясны і дакладны прыклад краінам калектыўнага Захаду, што размова з Беларуссю, Расіяй, Казахстанам, а таксама з іншымі краінамі — членамі АДКБ з пазіцыі сілы бесперспектыўная», — падкрэсліў генерал-лейтэнант.

Камунальныя стасункі

Ацяпляльны сезон ужо побач
Стала вядома, калі ў Мінску ўключыць ацяпленне

Як правіла, ацяпленне запускаюць у Беларусі ў сярэдзіне кастрычніка, аднак пры вызначаных пагодных умовах гэта можа здарыцца і раней. Напрыклад, у 2013 годзе ў нашых кватэрах стала цяплей 30 верасня, у 2014-м — 3 кастрычніка, у 2016-м — 6 кастрычніка, а ў мінулым годзе — 12 кастрычніка.

Па нарматывах, у жылых дамах і інтэрнатах батарэі пачнуць грэць, калі сярэднясутачная тэмпература на вуліцы не перавышае 8 градусаў цяпла на працягу 5 сутак. Раённы аб'яўлены ацяпляльнага сезона ў рэгіёнах краіны з мінулага года мясцовыя ўлады прымаюць самастойна без узгаднення з Міністэрствам жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Як стала вядома нашай рэдакцыі, Мінская цэплавая сеткі і жыллёвы фонд сталіцы гатовы да пачатку ацяпляльнага сезона. Канчатковае рашэнне з нагоды таго, калі ўключыць ацяпленне ў Мінску, будзе прымаць кіраўніцтва Мінгарвыканкама. Пра гэта паведамілі ў ГА «Мінская гарадская жыллёвая гаспадарка».

«Магчыма, гэта будзе наступны тыдзень, ёсць такія планы, але пакуль канкрэтныя даты па ўключэнні ацяплення няма», — заявіў супрацоўнік вытворчага аддзела Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркі.

Тым часам намеснік старшыні Мінгарвыканкама Аляксандр Дараховіч адзначыў, што два мінулыя ацяпляльныя

перыяды ў сталіцы былі самымя працяглыя: яны не толькі пачыналіся рана, але і завяршаліся позна, каб забяспечыць камфорт жыхарам горада. Сёлета падыход застаецца ранейшым: як толькі ўсталяюцца неабходныя ўмовы надвор'я, пачнуць грэць батарэі. Гарадскія ўлады актыўна сочаць за сітуацыяй і доўгатэрміновым прагнозам надвор'я.

Калі матэрыял ужо рыхтаваўся ў нумар, стала вядома, што ў Мінску пачнуць уключаць ацяпленне ў дзіцячыя дашкольныя, школьныя, лячэбна-прафілактычныя і ўстановах сацыяльнага забеспячэння, музеях, дзяржаўных архівах, бібліятэках і гасцініцах ужо з 20 верасня.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Экіпаж «Шэньчжоў-12» вярнуўся на Зямлю з кітайскай касмічнай станцыі

Касмічны карабель «Шэньчжоў-12» з экіпажам з трох кітайскіх таіканаўтаў (Не Хайшэн, Тан Хунбо і Лю Бамін) пасля шостага прыземлення пасля шматгадзінага палёту з касмічнай станцыі «Цзяньгун». Пра гэта стала вядома з трансляцыі Кітайскай глабальнай тэлевізійнай сеткі (CGTN). Спускарны апарат з таіканаўтамі на борце прыземліўся на палігоне «Дунфэн» у аўтаномным раёне Унутраная Манголія на поўначы Кітая. Палёт працягваўся амаль 24 гадзіны. «Шэньчжоў-12» быў запущаны да станцыі «Цзяньгун» з дапамогай ракеты-носьбіта «Чанчжэн-2F» з касмадрома «Цзюцюань» 17 чэрвеня гэтага года і пасляхова стыкаваўся са станцыяй у той жа дзень. За час работы на станцыі таіканаўты правялі мноства эксперыментаў, здзейснілі два выхадны ў адкрыты космас, у рамках якіх усталявалі на станцыі рознае абсталяванне і панарамныя камеры, а таксама правялі выпрабаванні тэхнікі і скафандраў. Чакаецца, што наступны касмічны карабель з экіпажам з трох чалавек «Шэньчжоў-13» адправіцца да станцыі напярканцы кастрычніка. Планаецца, што таіканаўты правядуць у космасе паўгода.

Улады Італіі зрабілі COVID-пашпарт абавязковым для ўсіх работнікаў

З 15 кастрычніка ўсе італьянцы змогуць працаваць толькі пры наяўнасці COVID-пашпарта — дакумента, які пацвярджае адсутнасць каранавіруса або наяўнасць іму-

нітэту да яго. Адпаведны ўказ прыняў урад Італіі, паведаміла Corriere della Sera. COVID-пашпарт, або Green Pass («зялёны пропуск») можна атрымаць трыма спосабамі: зрабіўшы прышчэпку ад каранавіруса, падаўшы пасведчанне аб нядаўня перанесеным COVID-19, ці адмоўны тэст на ковід. Вынік тэста сапраўдны на працягу 72 гадзін, прычым бясплатна яго зрабіць можна толькі тым, каму праціпаказана вакцынацыя. Работнікаў, якія пасля 15 кастрычніка не прад'явіць COVID-пашпарт, адхіляць ад работы без захавання зарплаты. Тым, хто працягне працаваць без Green Pass, пагражае штраф у памеры ад 600 да 1500 еўра. Кантраляваць наяўнасць пропуску павінен работадатца.

Азонавая дзірка над Паўднёвым полюсам перавысіла памеры Антарктыды

Дзірка ў аэраўным азонавым пласце Зямлі, якая кожную вясну ўзнікае ў Паўднёвым паўшар'і, на мінулым тыдні вырасла хутчэй, чым звычайна, і перавысіла памеры Антарктыды. Аб гэтым паведаміла інфармацыйнае агенцтва Associated Press са спасылкай на даныя еўрапейскай службы маніторынгу атмасферы Каперніка (CAMS). Кіраўнік службы Венсан-Анры Пэш адзначыў, што спаткач азонавая дзірка развілася на звычайным графіку. Азонавы пласт паглынае ультрафіялетавыя прамяні, якія выходзяць ад Сонца і здольныя нанесці шкоду жывым клеткам. Дзірка ў азонавым пластве могуць прывесці да траплення большай колькасці сонечнай радыяцыі на Зямлю. Эксперты заяўляюць, што, нягледзячы на паступовае аднаўленне азонавага пласта, толькі да 2060—2070 гадоў з атмасферы знікнуць азонаразрушальныя рэчывы, якія выкарыстоўваюцца ў холаднагентна і аэразольных балончыках.

Праект з аднайменнай назвай прэзентавалі ў сталічнай краме «Глобус» у Дзень народнага адзінства. Арганізатарамі яго выступілі Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь пры падтрымцы РУП «Белсаюздрук» і Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь. У межах праекта была зроблена апрацоўка вялікай колькасці арыгіналаў беларускіх выданняў 1920—30-х гадоў («Сялянская ніва», «Жыццё беларуса», «Беларускі зван», «Маланка» і іншыя), якія адлюстроўваюць гістарычныя падзеі па аб'яднанні беларускіх зямель, цяжкія выпрабаванні беларускага народа ў той перыяд.

— Усе выданні, што тут прадстаўлены, — унікальныя, — адзначыў намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь Ігар БУЗЫОЎСКІ. — Гэтыя газеты і часопісы былі скрупулёзна вывучаны, для таго каб знайсці самыя яркія падзейныя рэчы, якія дазваляюць распавесці пра тыя гістарычныя часы, калі прымалася рашэнне па аб'яднанні беларускіх зямель як палітычнымі сіламі, так і народам, калі гэтае рашэнне давалася праз кроў і пот нашых продкаў.

Прэзентаваныя выданні выходзілі на тэрыторыі Заходняй Беларусі з 1921 да 1939 года. У экспазіцыі можна ўбачыць як копіі, так і арыгіналы газет і часопісаў. Дарэчы, азнаёміцца з экспанатамі праекта можна ў крамах і кіёсках «Белсаюздруку» па ўсёй краіне. Акрамя гэтага, ёсць магчымасць там убацьчы і набыць тавары пашырнай лінейкі з сімволікай Рэспублікі Беларусь, якая напярэдадні свята папоўнілася. А на светлавых панэлях павілеўнаў цяпер размешчаны калажы прадстаўленыя ў праекце выданняў.

— Вядома, нас могуць папракнуць, маўляў, гэтыя ж выданні палітызаваныя. Але хачу адразу сказаць усім скептыкам наступнае. У беларускага насельніцтва Заходняй Беларусі былі свае партыі, газеты, і паміж сабой у іх не было згоды па многіх пытаннях, што датычылася палітыкі, эканомікі. Яны па-рознаму ставіліся і да Савецкага Саюза, і да Польшчы. У кожнага было сваё меркаванне, і яны прадстаўлялі ў праекце. Але самае галоўнае, што па беларускім пытанні яны былі адзіныя. Іх непакоіла адкацыя на роднай мове, закрыццё школ беларускіх, тое, што падчас перапісу беларуска запісваюцца або рускімі, або палкамі, — расказвае аўтар праекта, гісторык, калекцыянер Уладзімір ЛІХАДЗЕДАЎ.

Неад'емнай часткай праекта стала і кніга Уладзіміра Ліхадзедава «17 верасня. Дзень народнага адзінства», якая выйшла ў Выдавецкім доме «Звязда».

Алена ДРАПКО,
фота аўтара.

Сугучча

НАЙБУЙНЕЙШЫ КНІЖНЫ ФОРУМ
ПРОЙДЗЕ Ў МАСКВЕ 24—27 ВЕРАСНЯ

Дэлегацыя Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь прыме ўдзел у 34-м Маскоўскім міжнародным кніжным кірмашы.

Свой пачатак найбуйнейшы прэзентацыйны кніжны праект бярэ з 1977 года. У апошнія дзесяцігоддзі маскоўскай пляцоўка заваявала высокі аўтарытэт у кінавыдаўцоў, кінагандляроў, паліграфістаў не толькі Расіі і краін СНД, але і Усходняй Еўропы. Кірмаш збірае сотні выдавецтваў і кінагандлёвых прадпрыемстваў практычна з усіх рэгіёнаў Расіі і дзясяткаў краін свету. За дні работы сёлета на кірмашы мяркуецца правядзёнае звыш 700 мерапрыемстваў. Наведвальнікамі кніжнага свята стануць каля 100 тысяч масквічоў і гасцей сталіцы Расіі.

Сярод іншых удзельнікаў кніжнага кірмашу — і беларуская дэлегацыя са сваім прадстаўнічым стэндам. Па традыцыі будзе прадэманстравана літаратура такіх ачынных выдавецтваў, як «Беларусь», «Вышэйшая школа», «На родная асвета», «Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі», «Мастацкая літаратура», «Беларуская навука», Выдавецкі дом «Звязда».

Сяргей ШЫЧКО.

Калектыў Міністэрства антыманопольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь смуткуе з прычыны смерці Браніслава Іосіфавіча САНІКОВІЧА. Доўгія гады Браніслаў Іосіфавіч прывёў працы ў апарат Міністэрства гандлю БССР і павядамаасны міністэрства арганізацыяў на кіруючых пасадах. Узначальваючы ўпраўленне дзяржаўнай гандлёвай інспекцыі, а пазней ўпраўленне дзяржаўнай інспекцыі па якасці тавараў і гандлі ў Міністэрстве гандлю БССР, для маладога пакалення ён быў годным прыкладам прафесіяналізму і этанакіраванасці, зоркам прынцыповага і мудрага кіраўніка. Выказваем спачуванне родным і блізім Б. І. Саніковіча ў сувязі з горам, якое напаткала іх, і падзяляем іх смутак.

ФАКТАР КАЛЕКТЫЎНАЙ БЯСПЕКІ

Чым адметныя вераснёўскія саміты ў Душанбэ?

За падзеямі ў сталіцы Таджыкістана сачылі ў многіх краінах. У Душанбэ прайшлі саміты двух уплывовых глабальных аб'яднанняў — Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы і Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва. Яны выклікалі вялікі рэзананс. Таксама ўчора адбылася сустрэча лідараў краін — членаў АДКБ і ШАС. Фармат унікальны і, як паказала практыка, прадукцыйны. Правесці такое пасяджэнне раней прапанаваў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, які наведваў з рабочым візітам Таджыкістан. Беларускі лідар выступіў з важнымі ініцыятывамі і правёў сустрэчы з шэрагам кіраўнікоў дзяржаў. Чым былі адметныя гэтыя насамрэч стратэгічныя падзеі ў Душанбэ, якія шмат у чым вызначылі геапалітычны парадак дня?

НОВАЯ ПЛАТФОРМА

Месца і час правядзення гэтых самітаў аказаліся насамрэч сімвалічнымі. Таджыкістан мяжуе з Афганістанам, які ў выніку завяршэння 20-гадовай вайсковай аперацыі ЗША і НАТА пераўтварыўся ў глабальны фактар напружанасці. Зразумела, што гэтая тэма стала ключовай на самітах АДКБ і ШАС. Але не толькі — кіраўнікі дзяржаў праз падзеі ў Афганістане абмеркавалі глабальны парадак дня і падкрэслілі важнасць стратэгічнага фактара калектыўнай бяспекі для прадукцыйнага развіцця. Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што ў цяперашняй міжнароднай сітуацыі ўзаемадзеянне дзвюх арганізацый з'яўляецца вышэйшай важнай міжнароднай платформай для сумеснага абмеркавання і рэалізацыі ўзаемавыгадных інтарэсаў. «Прычым не толькі па праблемах Цэнтральнай Азіі, але і па процідзеянні чужому геапалітычнаму ўплыву», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. І ёсць усе рэсурсы, каб не гуляць па правілах знешніх сіл. Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў учора на пасяджэнні Савета кіраўнікоў дзяржаў — членаў Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва ў Душанбэ, паведаміла БелТА.

Крыху аб арганізацыях, якія праводзілі саміты ў Душанбэ. Арганізацыя Дагавора аб калектыўнай бяспецы (АДКБ) — ваенна-па-

дапамогі па справах, звязаных з часовым знаходжаннем фарміравання сіл і сродкаў калектыўнай бяспекі на тэрыторыях дзяржаў — членаў АДКБ.

Лідары краін АДКБ выступілі за станаўленне Афганістана ў якасці мірнай і незалежнай дзяржавы, вольнай ад тэрарызму і наркатыкаў, і заклікалі ўсе ўключаныя ў афганскі канфлікт бакі як мага хутчэй пачаць перагаворы па мірным урэгуляванні. «У гэтым кантэксце лічым мэтазгодным задзейнічаць існуючыя перагаворныя магчымасці па Афганістане, у тым ліку механізмы пашыранай «тройкі» і маскоўскага фармату як найбольш эфектыўныя інструменты садзейнічання працэсу нацыянальнага прымірэння ў Афганістане», — адзначыў у дэкларацыі, паведаміла БелТА.

калектыўнай бяспецы АДКБ», — сказаў Прэзідэнт. Больш пільнай увагі патрабуе міграцыйная праблема. Кіраўнік дзяржавы лічыць, што ў АДКБ мэтазгодна прытрымлівацца адзіных падыходаў да рэагавання на рызыкі і выклікі ў гэтай сферы. Асабліва важная, адзначыў ён, узаемная падтрымка саюзнікаў на міжнароднай арэне, у тым ліку ў ААН і АБСЕ. Аляксандр Лукашэнка таксама заявіў, што наступствы COVID-19 падкрэсліваюць неабходнасць развіцця ў АДКБ ўзаемадзеянне ў галіне біялагічнай бяспекі. «Прычым не толькі з пункту гледжання процідзеяння пандэміі, але і ў кантэксце міжнародных пагроз», — сказаў Прэзідэнт.

Абстрактнае абстаноўка на заходніх граніцах АДКБ з'яўляецца небяспечнай тэндэнцыяй, заявіў беларускі лідар. «Пашыраецца ваенная прысутнасць ЗША ва Усходняй Еўропе, нарошчваюцца баявыя магчымасці кааліцыйных фарміраванняў краін НАТА», — адзначыў

Іран і Манголія. У ШАС таксама ёсць шэсць партнёраў па дыялогу: Азербайджан, Арменія, Камбоджа, Непал, Турцыя і Шры-Ланка.

Вялікае значэнне ў ШАС надаецца бяспецы і падтрыманні міру ў рэгіёне. Важную ролю ў гэтым адыгрывае Рэгіянальная антытэрарыстычная структура ШАС. У яе наладжаны цесныя кантакты з профільнымі структурамі ААН, АБСЕ, Інтэрполам, АДКБ, Антытэрарыстычным цэнтрам СНД. ШАС ажыццяўляе палітычнае, эканамічнае і гуманітарнае ўзаемадзеянне. Усё большае значэнне краіны надаюць развіццю эканамічнага супрацоўніцтва з ацэнтам на лічбавізацыі. У арганізацыі падпісана пагадненне аб развіцці транспартных зносінаў. Краіны маюць намер стварыць лічбавыя безбар'ерныя транспартныя калідоры і сістэмы адсочвання транзітных перавозак тавараў аўтамабілямі і цягнікамі з выкарыстаннем навігацыйных пломбаў. Такі «зьялены калідор» значна скароціць час на праходжанне адміністрацыйных працэдур і павялічыць аб'ём транспартных паслуг.

У 2018 годзе прынята праграма харчовай бяспекі. Дзяржавы працуюць над развіццём сучасных сельскагаспадарчых кластараў і разумнай сельскай гаспадаркі, якая не забруджвае навакольнае асяроддзе. Сярод доўгатэрміновых перспектыв — стварэнне зоны свабоднага гандлю, фарміраванне фонду і банка развіцця, рэалізацыя шматбаковых праектаў.

ВЫРАШАЦЬ ДАБРОМ

Тэмпы росту эканомікі краін ШАС, іх ваенныя патэнцыялы (сярод членаў арганізацыі — чатыры ядзерныя дзяржавы) і поспехі на знешняй арэне сведчаць аб пазітыўнай дынаміцы развіцця арганізацыі. Нездарма вялікую цікавасць да яе работ працяўляе Ліга арабскіх дзяржаў. Супрацоўніцтва на пляцоўцы ШАС адкрывае вялікія перспектывы не толькі ў палітычнай, але і ў гандлёва-эканамічнай сферы. Статус назіральніка дае магчымасць Беларусі удзельнічаць у пасяджэннях Савета кіраўнікоў урадаў ШАС, нарадах міністраў па знешнеэканамічнай і знешнегандлёвай дзейнасці, канферэнцыях па пытаннях гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, мерапрыемствах няўрадавых структур ШАС: Дзелавога савета і Міжбанкаўскага аб'яднання.

Цікаваць для Беларусі, у прыватнасці, уяўляюць удасканаленне агульнай транспартнай прасторы ў рэгіёне ШАС, міжнародныя перавозак, а таксама саардынанае развіццё аўтамабільных дарог. Гэта павінна садзейнічаць удзелу краіны ў мультымадальных перавозках, паліпашэнню транспартнай інфраструктуры і раскрыццю транзітнага патэнцыялу.

Беларусь таксама развівае ўзаемадзеянне ў ШАС у ваеннай галіне, па лініі антытэрарыстычных структур. Акрамя таго, наладжана супрацоўніцтва па культурына-гумантарных кірунках і ў парламенцкай сферы.

«ШАС — адна з найбуйнейшых у свеце рэгіянальных арганізацый», — адзначыў у сваім выступленні на саміце ў Душанбэ Прэзідэнт Беларусі. На яго думку, краіны ў сілах забяспечыць мір на роднай зямлі і адстаць шматпалярнае справядлівае светаўладкаванне. Для гэтага, лічыць Прэзідэнт, неабходна паскорыць спалучэнне глабальных стратэгіяў развіцця, пашырыць ўзаемадзеянне ў сферы бяспекі, працягнуць умацоўваць супрацоўніцтва ў галіне інфраструктуры, прамысловых паркаў, высокіх тэхналогій. Аляксандр Лукашэнка выступіў на саміце ШАС з шэрагам важных прапаноў.

Кіраўнік дзяржавы назваў ШАС унікальнай пляцоўкай для абмеркавання праблем у Афганістане, які мае статус назіральніка ў арганізацыі. Ён адзначыў, што суседнія краіны зацікаўлены мець побач стабільнага партнёра, а значыць, ім трэба дапамагчы Афганістану ў вырашэнні існуючых праблем. «Гісторыя нас вучыць чаму: дзве найбуйнейшыя, наймагутнейшыя дзяржавы (Савецкі Саюз і Амерыка) 30 гадоў спрабавалі зольшага сілай вырашыць праблемы ў Афганістане. І што атрымалася? Вам гэта добра вядома па апошніх падзеях. Таму праблема трэба вырашаць дабром. Да афганскай дзяржавы і народа трэба ставіцца як да роўнага. Трэба дапамагчы Афганістану. Толькі на гэтым шляху можна безбольшна вырашыць праблемы», — падкрэсліў беларускі лідар.

Па выніках сумеснай сустрэчы лідары краін пагадзіліся ў неабходнасці ўзгодненых дзеянняў па пазначанай праблематыцы, унеслі шэраг прапаноў па развіцці механізмаў ўзаемадзеяння ШАС і АДКБ. Ацэнтавалася ўвага на такія патэнцыйныя пагрозы, як распаўсюджванне вялікай колькасці зброі, што засталася ў Афганістане пасля вываду войскаў ЗША і іх саюзнікаў, наркатрафік, рост тэрарыстычных і экстрэмісцкіх настрояў, бескантрольная міграцыя, гандаль людзьмі. Непрымыальнасць падобных праў як унутры Афганістана, так і на трансгранічным узроўні падкрэслівалася ў выступленнях усіх удзельнікаў. Таму бакі пагадзіліся ў неабходнасці каардынацыі сумесных намаганняў у гэтым кірунку.

Беларусь актыўна ўмацоўвае свае пазіцыі ў новым геапалітычным парадку дня. Такое меркаванне выказаў намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў, старшыня Ліберальна-дэмакратычнай партыі Алег Гайдукевіч на тэлеканале АНТ. «Беларусь велімі актыўна ўпісваецца ў новы геапалітычны парадак дня, які ўзнік цяпер. Ён змяняецца: аднапалярны свет паў. І мы ў гэтым шматпалярным свеце, дзе з'явілася некалькі цэнтраў сілы, знайшлі сваё месца. І не проста знайшлі, а ўмацоўваем свае пазіцыі і з'яўляемся надзейным партнёрам», — адзначыў Алег Гайдукевіч. На думку дэпутата, у гэтым залогі нацыянальнай бяспекі, і стабільнага эканамічнага развіцця.

Пётр ДУНЬКО.

літычны абарончы саюз Арменія, Беларусь, Казахстана, Кыргызстана, Расія, Таджыкістана. Дагавор аб калектыўнай бяспецы (ДКБ) быў падпісаны 15 мая 1992 года. ДКБ пераўтварыўся ў Арганізацыю Дагавора аб калектыўнай бяспецы 14 мая 2002-га. Савет калектыўнай бяспекі (СКБ) — вышэйшы палітычны орган, у склад якога ўваходзяць кіраўнікі дзяржаў-членаў.

ГАРАНТ І ДОНАР

Лідары дзяржаў АДКБ па выніках саміту ў Душанбэ падпісалі пакет дакументаў. Яе расшталі чыя генеральны сакратар АДКБ Станіслаў Зась, на разгляд кіраўнікоў краін Дагавора было вынесена 14 дакументаў, якія прайшлі ўзгадненне і падрыхтаваны да падпісання. Сярод іх — дэкларацыя Савета калектыўнай бяспекі АДКБ, пагадненне па пытаннях юрысдыкцыі і аказання прававой

АДКБ выступае гарантам і донарам бяспекі на Еўразійскім кантыненте. Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі заявіў падчас сесіі Савета калектыўнай бяспекі АДКБ у Душанбэ. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што налета Дагавору аб калектыўнай бяспецы споўніцца 30 гадоў, а самай арганізацыі — 20. Да гэтых дат, падкрэсліў ён, неабходна падвысіць адказнасць. «Як мінімум ажыццявіць рэвізію таго, што зроблена і што трэба будзе зрабіць. Магчыма, вызначыць новыя доўгатэрміновыя задачы па развіцці АДКБ», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

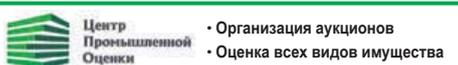
Кіраўнік дзяржавы адзначыў эскаляцыю напружанасці вакол Афганістана. Ён звярнуў увагу, што палітычная абстаноўка ўнутры краіны характарызуецца нестабільнасцю. «Навідавоку гуманітарны крызіс, які будзе суправаджацца цэлым спектрам негатыўных наступстваў. У тым ліку выклікамі і пагрозамі

Аляксандр Лукашэнка. У гэтым годзе Паўночнаатлантычны альянс правёў серыю вучэнняў у Прыбалтыцы і Украіне. Толькі за апошнія пяць гадоў іх колькасць павялічылася больш як у два разы — да 90 вялікіх вучэнняў ў год, а колькасць прыцягнутых войскаў — з 60 тысяч да 110 тысяч ваеннаслужачых. «Усё гэта стварае каля нашых граніц умовы для ваенных правакацый і інцыдэнтаў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

ГЛАБАЛЬНЫ АЛЬЯНС

Шанхайская арганізацыя супрацоўніцтва — пастаянна дзеючая міжрадавая міжнародная арганізацыя. Пра яе стварэнне было абвешчана 15 чэрвеня 2001 года ў Шанхаі Казахстана, Кыргызстанам, Кітаем, Расіяй, Таджыкістанам і Узбекістанам. Да гэтага краіны працавалі ў фармаце «Шанхайскай пяцёркі» — без Узбекістана. Гэта палітычнае аб'яднанне было заснавана на Пагадненні аб умацаванні доверы ў ваеннай вобласці ў раёне граніцы (Шанхай, 1996 год) і Пагадненні аб ўзаемным скарачэнні ўзброеных сіл у раёне граніцы (Масква, 1997 год). Такім чынам, арганізацыя сёння адзначыла сваё 20-годдзе, і саміт у Душанбэ юбілейны.

Цяпер членамі Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва з'яўляюцца восем краін: акрамя яе заснавальнікаў, гэта Індыя і Пакістан, якія таксама далучыліся ў 2017-м. Беларусь атрымала статус назіральніка ў ШАС у 2015-м. Такі ж статус у арганізацыі маюць яшчэ тры краіны — Афганістан,

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5
Продавец	Унитарное предприятие «Случицкий рынок ОПС», Минская обл., Случицкий р-н, г. Случицк-пл. Базарная, д. 13
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorg.by

Предмет электронных торгов
Месторасположение: Минская обл., Случицкий р-н, г. Случицк

Лот № 1

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инвентар. номер	Адрес
---------------------------	----------	-----------------	-------

Здание специализированное иного назначения. Составные части и принадлежности: АБК

Здание специализированное иного назначения. Составные части и принадлежности: производственный корпус

Здание специализированное иного назначения. Составные части и принадлежности: здание механической мойки

Здание специализированное иного назначения. Составные части и принадлежности: здание автосапороважной станции

Сведения о земельном участке: пл. 1,9846 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов административного назначения. Ограничения (обременения): расположен на природ. территории, подлежащих изъятию (в зоне санит. охраны водного объекта, используемого для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зоне санит. охраны в местах водозабора)

Обременения: площади зданий с инв. № 640/C-25904 и 640/C-25908 частично сданы в аренду

Начальная цена лота № 1 с НДС 20% – 1 137 120,00 бел. руб.

Лот № 2

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инвентар. номер	Адрес
---------------------------	----------	-----------------	-------

Склад 1978 г. п. (здание специализированное, складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)

Склад 1954 г. п. (здание специализированное, складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)

Бытовка 1978 г. п. (здание неустановленного назначения)

Здание гаражей (здание специализированное, автомобильного транспорта)

Сведения о земельном участке: пл. 0,7113 га предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 24.05.2030) для содержания и обслуживания зданий и сооружений

Начальная цена лота № 2 с НДС 20% – 202 080,00 бел. руб.

Лот № 3

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инвентар. номер	Адрес
---------------------------	----------	-----------------	-------

Пожарное депо (здание специализированное иного назначения). Составные части и принадлежности: асфальтобет. покрытие, железобет. забор

Сведения о земельном участке: пл. 0,9440 га предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 25.01.2051) для строительства и обслуживания пожарного депо. Ограничения (обременения): расположен на природ. территории, подлежащих изъятию (в зоне санит. охраны водного объекта, используемого для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зоне санит. охраны в местах водозабора)

Начальная цена лота № 3 с НДС 20% – 142 800,00 бел. руб.

Лот № 4

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инвентар. номер	Адрес
---------------------------	----------	-----------------	-------

Магазин № 85 (здание специализированное иного назначения)

Сведения о земельном участке: пл. 0,0294 га предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 16.02.2044) для обслуживания здания магазина № 85. Ограничения (обременения): расположен в водоохранной зоне водных объектов р. Случь

Начальная цена лота № 4 с НДС 20% – 90 480,00 бел. руб.

Лот № 5

Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инвентар. номер	Адрес
---------------------------	----------	-----------------	-------

Склад-ключевые (здание специализированное, складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ). Составные части и принадлежности: хозяйствен. постройка, два навеса

Сведения о земельном участке: пл. 0,1973 га предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 24.05.2030) для содержания и обслуживания здания склада

Начальная цена лота № 5 с НДС 20% – 266 400,00 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с: БУБ01BLBBV2X120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBV2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Оплата предмета аукциона (с учетом ранее внесенного задатка) производится в течение 5 (пяти) календарных дней с момента подписания договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенном по адресу: www.ipmtorg.by

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов

Дата и время окончания заявок на участие в электронных торгах принимаются по адресу www.ipmtorg.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cro.by

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Лот 1: изолированное помещение, инв. № 400/D-195838 (назначение – складское помещение, наименование – склад) общей площадью 162,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. 1 Мая, 28/2-1, и ограждение металлическое на металлических столбах протяженностью 37,94 п. м

Лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым № 44010000002009150 площадью 0,0752 га (назначение – для обслуживания здания гаражей), расположенное по адресу: г. Гродно, ул. 1 Мая, 28/2. На земельном участке расположены иные капитальные строения и изолированные помещения, не подлежащие реализации. Оформление прав на земельный участок будет производиться в соответствии с законодательством Республики Беларусь

Начальная цена продажи – 67 620 руб. (шестьдесят семь тысяч шестьсот двадцать рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 6 762 руб. (шесть тысяч семьсот шестьдесят два рубля)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – Гродненское областное потребительское общество, 230023, г. Гродно, ул. 1 Мая, д. 28, тел. 72-30-50, факс 72-00-67

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – БУ44BLBB3012050083222001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBV2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 06 октября 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона http://grino.by/auction. Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 19.11.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 04 октября 2021 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Дополнительная информация http://grino.by

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

от 04.09.2020 № 101 (3463), опубликованную в газете «Минский курьер», по объекту «Комплекс многоквартирных жилых домов со встроенными объектами общественного назначения и обслуживания в границах ул. Семашко – ул. Петровщина. Санкт-Петербургский квартал в г. Минске».

1-я очередь строительства.

Жилой дом «Маяк» по г. п. № 1, жилой дом «Парус» по г. п. № 2, многоквартирные гараж-стоянка по г. п. № 4.1»

По жилому дому «Маяк» по г. п. № 1 действует акция при оплате стоимости строительства объекта долевого строительства одновременно в течение 10 (десяти) календарных дней для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

Объект долевого строительства – квартира с машиноместом.

Стоимость строительства 1 кв. м общей площади квартир по акции:

3-комнатные (общая площадь 103,72 кв. м) – 2350 белорусского рубля;

3-комнатные (2-й, 4-й, 6-9-й, 13-й этажи) – 2500 белорусского рубля;

3-комнатные (17-й этаж) – 2350 белорусского рубля.

Стоимость строительства машиноместа – 24 613,16 белорусского рубля.

Документы для заключения договоров создания объектов долевого строительства по акции будут приниматься и регистрироваться в ходе личного приема и в порядке живой очереди с 8.30 до 24 октября 2021 года по адресу: г. Минск, ул. С. Есенина, д. 6, офис 213 (офис продаж).

УНП 182400611

Извещение о проведении 29 сентября 2021 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС»

Сведения о продаваемом имуществе	
Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Предмет торгов 1. Изолированное помещение* с инв. номером по бухгалтерскому учету 088554 общей площадью 169,2 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Станционная, 1-17, наименование – торговое помещение, назначение – торговое помещение
Сведения о земельном участке – Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС: 18 504,0	Размер задатка, бел. руб.: 1 800,0
Предмет торгов 2. Капитальное строение с инв. номером 240/C-45976 общей площадью 115,9 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Межевицкий с/с, аг. Заполье, ул. Станционная, 2, наименование – здание магазина № 61, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – электрические сети; капитальное строение** с инв. номером по бухгалтерскому учету 084732 общей площадью 22,0 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Межевицкий с/с, аг. Заполье, ул. Станционная, 2/1, наименование – здание склада.	Сведения о земельном участке: площадь – 0,0370 га, кадастровый номер – 223684400001000005. Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС: 1 826,89
Предмет торгов 3. Капитальное строение с инв. номером 240/C-44733, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Шетинковская, 39А, общей площадью 1422,1 кв. м; наименование – здание склада с тентовым навесом; назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; составные части и принадлежности – тентовый навес, площадка.	Сведения о земельном участке: площадь – 0,4652 га, кадастровый номер – 223650100001016130. Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС: 54 769,20
Предмет торгов 4. Капитальное строение с инв. номером 240/C-44721, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Шетинковская, 39Б, общей площадью 494,6 кв. м; наименование – здание склада (картофелехранилища); назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; составные части и принадлежности – пристройка, забор, площадка.	Сведения о земельном участке: площадь – 0,2102 га, кадастровый номер – 223650100001016129. Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС: 21 228,0
Недвижимое имущество выставлено на торги по фактическому состоянию, рекомендуется осмотр.	
* Согласно подпункту 9.1 пункта 9 Указа Президента Республики Беларусь от 31.12.2018 № 506 «О развитии Оршанского района Витебской области» отчуждение расположенных на территории Оршанского района объектов недвижимого имущества, находящихся в государственной собственности и собственности юридических лиц, более 50 процентов акций (долей в уставном капитале) которых находится в государственной собственности, либо входящих в состав холдинга с участием государства, может осуществляться без наличия технических паспортов, а также документов, удостоверяющих государственную регистрацию прав на данное имущество.	
** Ограничения (обременения): аренда до 06.10.2021 г.	
Условия торгов: продажа имущества (покупатели) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результатов торгов аукциона в размере 2 (двух) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в описании результатов торгов	
Продавец имущества: ОАО «ДОРОРС», ул. Брестская, 77/1-2, 220099, г. Минск. Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.	
Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», утвержденным организатором торгов.	
К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы, необходимые в соответствии с порядком проведения аукциона.	
Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBV2X, получатель 29.09.2021 по предмету торгов № 1 – по назначению начальной цены. Торги проводятся в форме открытого аукциона с использованием повышения начальной цены. Торги проводит аукционщик, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наибольшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.	
В случае если торги признаны несостоявшимися и если заявлено, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.	
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается в форме открытого аукциона с использованием повышения начальной суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.	
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.	
Торги проводятся 29 сентября 2021 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Прием заявок, а также участие в торгах осуществляется по вопросам участия в торгах осуществляются с 20.09.2021 по 28.09.2021 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.	
По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (017) 240-62-06.	
Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН») (017) 240-62-06 (ОАО «ДОРОРС»). Дополнительная информация размещена на сайте www.mgcn.by в разделе «Недвижимость в собственности».	

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 30 сентября 2021 года на 19-м открытом аукционе проводит 17-й от 7 сентября 2021 года и 18-й от 16 сентября 2021 года повторные открытые аукционы по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
206	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К6-131 в составе: кузов-фургон К6-131 № 10402 1979 г. 4 кат. Автошасси ЗИЛ-131 ш. 366329 дв. 669108 1979 г. 3 кат. 2148 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	6 800,00	1 360,00
227	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К4-131 в составе: кузов-фургон К4-131 № 10252 1984 г. 2 кат. Автошасси ЗИЛ-131 ш. 609719 дв. 250953 1984 г. 3 кат. 2720 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	6 000,00	1 200,00
229	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К4-131 в составе: кузов-фургон К4-131 № 101590 1981 г. 4 кат. Автошасси ЗИЛ-131 ш. 461895 дв. 509076 1981 г. 3 кат. 1034 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	5 800,00	1 160,00
232	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К6-131 в составе: кузов-фургон К6-131 № 01734 1982 г. 4 кат. Автошасси ЗИЛ-131 ш. 478008 дв. 587004 1982 г. 3 кат. 1948 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	5 800,00	1 160,00
235	Специальный автомобиль ЗИЛ-131 с кузовом-фургоном К6-131 в составе: кузов-фургон К6-131 № 09193 1986 г. 4 кат. Автошасси ЗИЛ-131 ш. 707649 дв. 360835 1986 г. 3 кат. 4384 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	7 300,00	1 460,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, 30 сентября 2021 г. в 10.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, уредительные и другие необходимые документы до 15.09.2021 г.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 30 сентября 2021 г. с 9.15 до 10.00.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Бела-

рус со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранным имуществом перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российские рубли – р/с BY64BELB30120002R20010226000 в ОАО «Банк БелБЭ», ул. Заславская, 10, код BELBY2X, УНП 101099370, ОКПО 374011662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва № корсчета 3010181040000000225.

Реквизиты банка: БИК 04452525, ИНН 7707083893, к/с в ОАО «Банк БелБЭ» № 30111810800000000659. SWIFT/BIC: SABRRUOM. Без НДС.

Справки по тел./факс: (017) 319 35 41.

Ранее опубликованные извещения в газете «Звязда» № 133 от 15.07.21, № 145 от 31.07.21.

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Магілёўская вобласць, Бялыніцкі раён

КРАЙ БЕЛЫХ НАЧЭЙ І ТВОРЧЫХ ЛЮДЗЕЙ

Бялыніцкі раён — радзіма слаўтага мастака Вітольда Бялыніцкага-Бірулі, паэта і перакладчыка Ігара Шклярэўскага, генерал-маёра авіяцыі Івана Цімаховіча і іншых знакамітых асоб у розных відах дзейнасці, край унікальных гістарычных і рэлігійных помнікаў, дзіўных прыродных утварэнняў нахалт загадкавага Заазер'я. Тут жывуць творчыя і працавітыя людзі. Дзякуючы іх намаганням раён становіцца ўсё больш прывабны і для жыхароў, і для турыстаў.

Жанна ЗВЯГІНА:
«Шмат нашых выпускнікоў становіцца студэнтамі ВНУ».

На тэрыторыі Бялыніччыны сёння працуюць пяць аграгаспадарак — СВК «Калгас «Радзіма», адкрытыя акцыянерныя таварыствы «Агра-сервіс», «Бялынічы», «Новая Друць» і «Бялыніцкі райаграпрамтэхзаб».

— Сёлета стварылі 26 рабочых месцаў у сферы гандлю, — удакладняе Алена Котасва. — Адкрыліся крамы буйных рэтылераў — «Суседзі», «Дабраном», «Святлафор». Канкурэнцыя прымушае працаваць больш творча — праводзіць акцыі, дзесці памешчыць цэны.

— Калі ёсць моцны гаспадар, жыццё віруе не толькі ў горадзе, — заўважае намеснік старшыні Бялыніцкага райвыканкама Алена КОТАСАВА. — Імануе, што нашы прадпрыемствы працуюць у звязці, дапамагаюць адно аднаму. Машчынца, Цяжкія, Вішоў — гэта аграгарадкі, дзе ёсць магчымасці і працаваць, і адпачываць.

У Бялынічах любяць і развіваюць спорт. Тут працуе спартыўная школа алімпійскага рэзерву, якая спецыялізуецца на трох асноўных кірунках — лёгкай атлетыцы, гандболе і дзюдо. Той жа удзельнік Алімпійскіх гульняў у Пекіне Дзмітрый Набокаў — з Бялыніч!

Сельскагаспадарчы напрамак развіваюць у раёне 15 фермераў, яны спецыялізуюцца на вырошчванні зернебабовых культур, рыбаводстве і пладаводства. Частка населенства знайшла сваё прызначэнне ў прыватным бізнесе. У раёне зарэгістраваны 362 суб'екты малага і сярэдняга прадпрыемства. Развітая сфера паслуг.

— Добрая плячоўка для заняткаў спортам — наш ФАК, — адзначае загадчык сектара спорту і турызму Бялыніцкага райвыканкама Васіль КРАУЦОЎ. — Там перыядычна транзіруюцца зборыны з Беларусі і Расіі. У ліпені і жніўні, напрыклад, прыязджалі гандбалісты з Ленінградскай вобласці. Зала адпавядае міжнароднаму ўзроўню.

У Бялыніцкага раёна вялікі турыстычны патэнцыял. Мясцовая бібліятэка нават распрацавала спецабслугоўванне на славуцасях раёна.

— Мы адны з першых у вобласці стварылі такую базу, — удакладняе загадчык аддзела абслугоўвання і інфармацыйнай бібліятэкі Жана САНЬКОВА. — Усяго ў нас 15 баз даных, якія расказваюць пра цуды нашай зямлі — цікавыя маршруты, літаратура і іншыя знакамітыя ўраджэнцы. Сайт наведвае больш чым 50–70 чалавек на дзень.

Сярод ураджэнцаў Бялыніччыны шмат мастакоў і творчых асоб. І плённыя традыцыі працягваюцца.

— У дзіцячай школе мастацтваў у сямі аддзяленнях вучацца 523 дзіцяці, — з гонарам кажа начальнік аддзела па ідэалагічнай рабоце, культуры і справах моладзі Бялыніцкага райвыканкама Іна ІГНАТОВІЧ. — За сем месяцаў яны атрымалі 109 дыпламаў, у тым ліку 79 міжнародных, 9 рэспубліканскіх і 21 рэгіянальны.

Бялыніцкая сфера адукацыі ўключае 11 устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, 9 устаноў дашкольнага выхавання, шматпрофільны цэнтр «Ветразь», цэнтр карэцыйна-развіццёвай адукацыі і сацыяльна-педагагічны цэнтр, функцыюе дапаможная школа-інтэрнат для дзяцей-сірот і тых, якія засталіся без апекі бацькоў. Пра якасць адукацыі сведчыць высокі працэнт паступлення навучэнцаў.

— Сёлета з 86 нашых выпускнікоў 23 паступілі ў ВНУ педагагічнага кірунку, 7 — ў ВНУ медыцынскага, ваеннага, сельскагаспадарчага профілю і МНС, — расказвае начальнік аддзела па адукацыі Бялыніцкага райвыканкама Жанна ЗВЯГІНА. — Папулярнасцю карыстаюцца таксама магілёўскія медыцынскі і агра-лесатэхнічны каледжы, будучыні ліцэй № 9. Усе выпускнікі адзінацятых класаў маюць

рабочыя спецыяльнасці цесляра, сталяра, швачкі.

Шмат увагі аддаецца здароўю дзяцей. Аздараўленне на базе сваіх устаноў адукацыі, у палатанчых лагерах, лагерах з кругласутачным знаходжаннем, лагерах працы і адпачывання, кругласутачных лагерах «Інтэлектуал» і «Патрыёт» прайшло каля 500 навучэнцаў. У раёне была арганізавана работа п'яці валанцёрскіх і шасці цімураўскіх атрадаў, удзел у якіх узлілі 120 падлеткаў. Працавалі чатыры студэнцкія атрады, у склад якіх уваходзілі і навучэнцы бялыніцкіх школ № 1 і № 2.

Непасрэдна аказаннем медыцынскай дапамогі ў раёне займаецца Бялыніцкая цэнтральная бальніца на 138 ложкаў, якая ўключае ў сабе паліклініку на 250 наведванняў на суткі, пяць амбулаторы і 10 ФАП'аў. У 2017 годзе бальніца была прызнана найлепшай сярод раённых на рэспубліканскім аглядзе-конкурсе, па выніках работы за 2020 год заняла трэцяе месца ў Магілёўскай вобласці.

— Аказваем дапамогу не толькі жыхарам Бялыніччыны, але і Кругляншчыны, — удакладняе галоўны ўрач Бялыніцкай цэнтральнай раённай бальніцы Павел МАНЬКО. — Максімальна аснашчаныя

неабходным абсталяваннем. На ўзбраенні бальніцы знаходзіцца лапараскапічнае абсталяванне для правядзення малаінвазійных аперацый, 70–80 % хірургічных аперацый адбываецца менавіта такім спосабам. Тэрапеўтычнае аддзяленне часова перапрафілявана пад хворых на ковід. Апошнім часам назіраўся рост захваральнасці. Відаць, што людзі расслабіліся. Мы ж пастаянна нагадваем, што самы лепшы спосаб прафілактыкі захворвання — вакцынацыя. Запланавана прышчапіць 60 % насельніцтва.

Нэллі ЗІГУЛЯ,
г. Бялынічы, фота аўтара.

Павел МАНЬКО:
«Аказваем дапамогу не толькі жыхарам Бялыніччыны, але і Кругляншчыны».

«Новая Друць» — самая вялікая па памерках аграгаспадарка ў Бялыніцкім раёне. Яна займае тэрыторыю болей чым 19 тысяч гектараў. Гэта паша, малочна-тварнавы фермы (МТК), яблыневы сад, бульбяныя палеткі. Ёсць усё для таго, каб забяспечваць кармамі буйную рагатую жывёлу і павысіць надой. Пагалоўе тут не малое — 7495 галоў, амаль тры тысячы з іх — дойны статак. На малако таварыства наогул ускладае вялікія спадзяванні. Ад яго колькасці і якасці шмат што залежыць у лёсе гэтай аграгаспадаркі.

МАЛАКО ПА НАВУЦЫ

пасу. Гэта дазволіла павялічыць надой і паменшыць зтраты. І нават у такое спякотнае лета аб'ёмы надояў не падалі. Вопыт тутэйшых аграрыяў быў ацэнены. На базе гаспадаркі адбыўся абласны семінар з удзелам старшыні абласнога выканаўчага камітэта Леаніда Зайца па вырошчванні траў, спосабах павышэння іх паўнаці.

— Над гэтым з намі працуе прафесарска-выкладчыцкі склад Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі з Горак, — удакладняе першы намеснік дырэктара. — Вырошчваем травы інтэнсіўнага тыпу развіцця, якія дазваляюць атрымаць за лета чатыры-пяць укосаў. Вядзецца закладка фонду насення для атрымання якасных траў. Вучоныя пастаянна кансультуюць па захаванні ўсіх тэхрагаламентаў. Наша работа была ацэнена і падтрыманая кіраўніком рэгіёна.

Высокага выніку немагчыма дасягнуць без удзелу які інжынераў, так і спецыялістаў абслугоўваючага звяна. Сёлета пры нарыхтоўцы кармоў бліскава папрацавалі трактарысты Дзмітрый Алёксаў, Мікалай Вараб'ёў, Аляксандр Дзевачоў, Аляксандр Юрчанка, Анатоль Ігнатовіч, вадзіцель Леанід Ігнатовіч, Аляксандр Мірзін. Пасеў на высокім узроўні ажыццявілі механізатары Аляксандр Шыдлоўскі, Андрэй Крамкоў.

На жаль, працоўных рук не хапае. Гаспадарка мае патрэбу ў кадрах які рабочыя спецыяльнас-

цяў, так і высокакваліфікаваных спецыялістаў. Каб ліквідаваць недахоп, праводзіцца навучанне на месцах. Сёлета, напрыклад, на базе аграгаспадаркі адбыўся раённы семінар па навучанні асемянатару.

— Шмат удзяляецца увагі клімату ў калектыве, — звяртае ўвагу на яшчэ адзін немалаважны ў рабоце фактар першы намеснік дырэктара. — Кіраўнік нашай гаспадаркі Уладзімір Барысавіч Конан бачыць перспектыву, а тыя людзі, якія выконваюць і перавыконваюць свае нарматывы, атрымліваюць адпаведную зарплату. Заахочваем моладзь. За паўгода да нас на работу прыехалі з іншых раёнаў тры маладыя спецыялісты разам з сям'ямі. Яны атрымалі жыллё і дапамагаюць падмацаць гаспадарку. За навічкі замалоюваем настайніку.

Рэгулярная вучоба, перадавыя тэхналогіі, прафесійныя кадры — галоўныя паціці, на якіх будзеціца палітыка гаспадаркі. Кіраўніцтва ААТ «Новая Друць» удзячна ўсяму калектыву работнікаў за старанне і плённую працу на агульны вынік. Ёсць усё падставы спадзявацца, што хутка «Новая Друць» будзе ў ліку лідараў сельскагаспадарчай галіны не толькі па займаных плошчах, але і па выніках дзейнасці.

Нэллі ЗІГУЛЯ,
Фота Святланы МАГІЛЕЎСКАЙ.
УНП 700082413

У «Новай Друці» працуе каманда прафесіяналаў, якая мэтаанакіравана рэалізоўвае план аздараўлення гаспадаркі і вывядзенне яе на перадавыя пазіцыі. Галоўны аграном Таццяна Аркадзеўна Кагорына, намеснікі па жывёлагадоўлі і па загатоўцы кармоў Марыя Сулейманаўна Ждановіч і Віталь Яўгенавіч Мінчук — гэта менавіта тыя кадры, на якіх цяпер ляжыць адказнасць па дасягненні пастаўленых мэт. Яны разумеюць, што без сучасных ведаў, без правільна арганізаванай работы нічога не атрымаецца.

— Наша гаспадарка зацікаўлена ў вытворчасці малака самай высокай якасці, — запэўнівае суразмоўнік. — І надалей будзе рабіцца акцэнт на яго прырост, каб болей прадукцыі ішло класам «экстра». Тыя МТК, якія маюцца, сучасныя, і тут ёсць усё ўмовы для дасягнення добрых вынікаў. Тэхніка, хоць і не новая, але ж падтрымліваецца ў рабочым стане.

Раней у гаспадарцы былі праблемы з нарыхтоўкай кармоў, і ў выніку — невысокая эфектыўнасць кармлення. Сёлета нарыхтавана сена болей, чым планавалі, амаль у два разы. Гаспадарка цалкам перайшла на круглагадовае ўтрыманне жывёлы без вы-

ня першы намеснік дырэктара ААТ «Новая Друць» Аляксандр КОЗАРАЎ. — Мы, лічы, яшчэ ў пачатку шляху, а гэта ўжо дазволіла нам павялічыць надой. Усе найбольш важныя моманты па кармленні і доглядзе жывёлы ўзяты пад асабісты кантроль намесніка дырэктара холдынга па сельскай гаспадарцы Аляксандра Мартынава. Зараз высілка ўсяго калектыву накіраваная на дасягненне яшчэ больш высокіх вынікаў у вытворчасці малака. Хоць паказчыкі і павялічыліся, да ідэальных ім пакуль яшчэ трэба расці.

Пра тое, наколькі сур'ёзна тут развіваюць малочны кірунак, можна меркаваць па мерах, якія прыямылі апошнім часам. Над паліпшэннем кармоў працуюць вучоныя Беларускай дзяржаўнай сельскагаспадарчай акадэміі, а рацыёны кармлення распрацоўваюць спецыялісты буйной малочнай кампаніі «Бабушкіна крынка» — бялыніцкая аграгаспадарка знаходзіцца ў яе на даверных умовах.

СТЫЛІСТ ДЛЯ БЯЛЫНІЧ

Аляксандр АСПІЕНАК:
«Спецыялісты, якія адзначаны на выніках падрыхтоўкі горада да Дня пісьменства».

Летась з нагоды Дня пісьменства Бялынічы змяніліся да непазнавальнасці. Над райцэнтрам папрацавала шмат розных службаў. Але кардынальныя пераўтварэнні адбыліся дзякуючы мясцоваму «Жылкамгасу». Разам з намеснікам дырэктара па ідэалагічнай рабоце Аляксандрам АСПІЕНАКМ мы яшчэ раз прайшліся па знакавых мясцінах горада. І першай справай завіталі ў Ліпавы гай. Сёння гэта ў Бялынічах месца адпачынку № 1.

стыль. На гэта былі накіраваныя вялікія сродкі. У мэтах добраўпарадкавання тэрыторыі было праведзена 14 суботнікаў. Камунальнікі наводзілі прыгожасць на вуліцах і скверах, саджалі новыя дрэвы.

— Восем калі 6 яшчэ насельніцтва ўсё гэта цаніла, — уздыхае Аляксандр Мікалаевіч. — А то нават круўнда, калі стараецца стварыць утульнасць, а людзі нашы намаганні зводзяць на нішто.

ні прыдомавых тэрыторый, сквераў, рамантавалі электрасеткі, асфальт, дарогі. На сёння каля 90 % цепласетак у Бялынічах заменена папярэднеізаляванымі трубама, якія забяспечваюць найменшыя страты цяпла. Аднаводна, і кошт ацяплення для жыхароў стаў ніжэйшы.

— У рамках дзяржпраграмы «Камфортнае жыллё» была праведзена замена цепласетак працягласцю 2773 метры на суму болей

на невялічкім століку — шахматная дошка з расстаўленымі на ёй фігуркамі. Можна адразу ж сыграць партыю. На сценах — фота славуцых бялынічкіх спартсменаў. Вуль удзельніца трох Алімпіяд, заслужаны майстар спорту па лёгкай атлетыцы Валанціна Цыбульская, яшчэ на адным фота — футбаліст Аляксандр Паўлаў, побач — беларусы марафонцы Сцяпан Рагаўцоў.

— Ідэю са спартсменамі наш дырэктар падтрымаў, — заўважае Аляксандр Асіпенак. — У нас наогул спорту на прадпрыемстве ўдзяляецца вялікая ўвага. Наш інструктар па спартыўна-метадычнай рабоце — былы дырэктар спартыўнай школы, трэнер нашай знакамітай каманды па гандболе «Друць-Белпак» Віталій Кулік.

Бялынічына славіцца сваімі мастакамі. Ларыса Журавовіч сёння — адна з прызаных мэтраў мастацкай справы. Яе творы ведаюць ва ўсім свеце, яны ўпрыгожваюць і раёны мастацкага музея імя Бялынічкіга-Бірулі. А яшчэ — лясвічныя пляцоўкі гасцініцы «Бялыя ночы». Прадпрыемства спецыяльна набывае ў мастацкіх карцінах для ўпрыгожвання тэўтэйшых памяшканняў.

— У гасцініцы прыпыніліся беларусы зоркі Руслан Аляхно, Анастоль Ярмаленка, Аляксей Хлястоў,

патокамі і ў розныя месцы: смецце — адразу на палігон, а другасная сыравіна — на сартаванне.

Прадпрыемства распрацавала ўлеткі, з якімі пойдзе ў масы і будзе тлумачыць, як трэба сартаваць. «Будзем укладваць у паштовыя скрыні разам з «жыроўкамі», — абяцае Жанна Аўсяевіч.

Аказваем паслугі, эканомім, зарабляем...

Гаспадарчая дзейнасць любога прадпрыемства накіравана на атрыманне прыбытку і задавальненне эканамічных інтарэсаў работнікаў. Бялынічкі «Жылкамгас» мае на сваім балансе 21 кацельню, гасцініцу «Бялыя ночы» на 18 нумароў, дзве лазні (у горадзе на 80 месцаў і ў аграгарадку Вішоў на 20). Усё гэта прыносіць даход і дазваляе прадпрыемству развівацца.

— Працуем рэнтабельна, на працягу многіх гадоў паказваем добрыя вынікі ў рабоце, неаднаразова імя арганізацыі заносілася на Дошку гонару, у тым ліку і па выніках работы за мінулы год, — укладвае галоўны эканаміст «Жылкамгас»

Таццяна КУЛІКОўСКАЯ.

— Усе матывы паказчыкі дзяржпраграмы мы выконваем. За студзень — чэрвень прыбытак склаў 109 тысяч рублёў, рэнтабельнасць продажу — 1,9%. Судносны тэмпаў вырўчкі на аднаго працоўнага да тэмпу росту намінальнай налічнай зарплаты склаў 1,152. Разам з даходамі расце і зарплата. Вырўчка на аднаго працоўнага склаў 17,9 тысячы рублёў, што вышэй чым тэмпаў росту мінулага года, на 107,7%.

Бялынічкі «Жылкамгас» — саліднае прадпрыемства па раённых мерках. Тут працуе 329 чалавек. Чатыры работнікі маюць званне ганаровага работніка сістэмы ЖКГ. Найлепшыя работнікі прадпрыемства заахвочваюцца і мясцовай уладай, і абласной. Па выніках падрыхтоўкі горада да Дня пісьменства шэраг спецыялістаў адзначаны ўзнагародамі рай- і абласнага ўзрўва. Усё гэта — вялікі стымул для таго, каб не абзаўляць тэмпы і працаваць на карысць любімага горада.

Намеснік дырэктара з гонарам дэманструе дыпломы, ганаровыя граматы і фота з урачыстых момантаў.

— Наогул, наш калектыў вельмі старанны і згуртаваны, — кажа ён. — Грамадскае жыццё ў нас не менш насычанае. Мы традыцыйна праводзім зімовы спартыўныя свята, саборнічаем у аматарскім зімовым і летнім рыбаловстве. Шмат падарожнічаем, уважліва знаёмімся з асаблівасцямі мясцін, куды выязджаем. Найлепшыя ідэі потым прымяняем у нас. Заадно адпачываем і набіраем новы сіл, каб працаваць на карысць іншым і ў сваё задавальненне.

Нэллі ЗІГУЛЯ,
Фота аўтара

Бялынічы.

Шмат актуальнай інфармацыі на сайце бялынічкіга Жылкамгаса — jk-belynichi.by

УНП 70002587

Цэнтр прыцягнення гараджан

Яшчэ год таму тут не было так утульна, сведчыць мой гід. Існавала шмат розных зон, але яны не былі аб'яднанымі адной ідэяй. Зараз гэты недахоп цалкам ліквідаваны.

Знаёмства з паркам пачынаем з мемарыяльнага знака пагранічнікам. — Ідэю прапанаваў начальнік асобнай групы Ваеннага камісарыята Круглянскага і Бялынічкіга раёнаў Аляксандр Пшахоцкі, які ўзначальвае ў Бялынічах аб'яднанне пагранічнікаў, — тлумачыць Аляксандр Мікалаевіч. — Рэалізаваць ідэю нам дапамог пагранкамітэт і мясцовы прадпрыемальнік.

У парку з'явіўся куточак для закаханых з лавачкай і кампазіцыяй у выглядзе сэрцайка, невялічкае азірцё з гарбатым мосіткам, лаўкі для адпачынку ўздоўж сцяжынак, алея гарадоў, дзе праходзілі дні пісьменства, лабудаваны летні амфітэатр. Больш урачыста стала выглядаць алея герояў. Стары помнік аздобілі гранітам, памянілі памятнымі дошкамі, высадзілі кветкі.

Цяпер і моладзь у парку збіраецца — ёсць дзе песні пад гітару паспяваць, — усміхаецца Аляксандр Мікалаевіч. — Людзі сталага веку гуляюць па алеях, бацькі з малымі дзецьмі прыходзяць на спартыўную пляцоўку. Парк стаў цэнтрам прыцягнення ўсіх нашых гараджан.

З паркам мяжуе сучасная спартыўная пляцоўка, падзеленая на дарослую і дзіцячую зоны.

— Раней тут было толькі двое арэляў і ўсё, — уводзіць у курс справы суразмоўнік. — А цяпер шмат вулічных трэнажораў. Дзецім гэта вельмі падабаецца. І вечах тут асабліва шматлюдна. І мы вельмі ганарымся, што маем дачыненне да ўсяго гэтага. Для маленькага гарадка парк выглядае цудоўна. Па перыметры яго — натуральная агароджа з костоў, эфектная уваходная група.

Асноўныя работы выконваліся на працягу паўгода. Дзень пісьменства дазволіў знайсці гораду свой

Супрацоўнікі аддзела ПТС (злева направа): намеснік начальніка Надзея АЛЬШЭўСКАЯ, інжынер Алеся СТАРАВОЙТАВА, начальнік Кацярына ПЯЦГОРЫК, інжынер Святлана ЛАТЫШ.

Каб было не толькі прыгожа, але і зручна

Выходзіш з парку, а перад табой на некалькі кіламетраў наперад — да самага храма, дзе знаходзіцца галоўная славуцкая раёна — цудоўны абраз Бялынічкі Божай Маці, распрацавана вуліца Савецкая. Месца, дзе размешчана шмат аб'ектаў для паўнаўартаснага адпачынку: музей, Дом культуры, цэнтр сямейнага адпачынку з бібліятэкай і кінатэатрам. Летась была праведзена поўная рэканструкцыя вуліцы Савецкай, памянлася асвятленне, тратуары, з'явіліся веладарожкі, у прыёмныя колеры афарбавалі фасады дамоў.

— Яны і праз пяць-шэсць гадоў будучы выглядаць як новыя, — запэўнівае намеснік дырэктара. — Будучыя работы выконваем сваімі сіламі, у нас ёсць свая брыгада. Цалкам добраўпарадкавалі фантан у скверыку каля музея. Шмат сіл укладлі ў галоўную канцэртную пляцоўку горада, што каля музея.

Толькі на рэканструкцыю вуліцы Савецкай з'явіліся пайшоў мільён рублёў. Быў зроблены капрамонт шасці дамоў па вуліцах Савецкай, Будзайнікоў, Янкі Купалы, Мічурына. Выконваліся работы па добраўпарадкаван-

чым 383 тысячы бюджэтных рублёў. Работы праводзіліся за кошт уласных сродкаў, фінансавалася толькі пі-труба, — укладнае начальнік ПТС «Жылкамгаса» Кацярына ПЯЦГОРЫК.

Праведзена таксама дыспетчарызацыя шасці кацельных. У іх заменены катлы і ўстаноўлена аўтаматыка, цяпер кацельныя працуюць у аўтаматычным рэжыме бэ абслугоўваючага персаналу. Аднаводна зніжаны траты на іх утрыманне.

Бялынічы пачынаюцца з... гасцініцы

Звычайна гэта першае месца, з якога госці знаёмяцца з населеным пунктам. У «Жылкамгасе» гэта разумеюць, таму і паклапаціліся стварыць адпаведны антураж у сваёй гасцініцы «Бялыя ночы». Утульная лобі-зона, дзе рэгіструюць гасцей, камфартнае нумары, з густым аформленнем зоны агульнага карыстання. Напрыклад, фае на другім паверсе — гэтакі міні-музей з фотаздымкамі і малюнкамі гістарычных месцаў горада, пачынаючы з моманту яго ўзнікнення і да нашых дзён. А вось хол трэцяга паверха нагадвае залу спартыўнай славы Бялынічкіна. На палічках — спартыўныя кубкі,

Дырэктар Бялыніцкага лясгаса Аляксандр ХОДАС:

«ЛЕС СКАРАЕЦА ТОЛКІ АДДАНЫМ ЯМУ ЛЮДЗЯМ»

Дырэктар Бялыніцкага лясгаса Аляксандр ХОДАС.

Бялыніцкі раён пакрыты лясамі амаль напалову, але тэрыторыя яго лясгаса распасціраецца на землі яшчэ трох раёнаў Магілёўскай вобласці — Клічаўскага, Круглянскага і Магілёўскага. Агульная плошча лясгаса — 96,7 тысячы гектараў. У асноўным гэта хваёвыя лясы, якія любяць ласі, казулі, алені. А нядаўна тут сустрэлі нават чырванакніжнага бургана мядзведзя. Карацей, аматарам паляваць тут ёсць чым захапіцца. І не толькі ім. Калі паляўнічыя едуць сюды па вострыя адчуванні, то прыхільнікі экалогіі і натуральных матэрыялаў — па якасцю драўніну для сваіх патрэб. Лес — гэта багацце, але пры ўмове, што ў яго ўкладзена шмат сіл. Пра гэта — у нашай размове з дырэктарам Бялыніцкага лясгаса Аляксандрам ХОДАСАМ.

— Аляксандр Мікалаевіч, ведаю, што вы не навічок у лясной справе і не першы год працуеце ў лясце.

— Так. У лясгасе я з 2004 года, паспеў папрацаваць на розных пасадах. Спачатку быў майстрам лесу розных лясніцтваў. Гэта першая прыступка інжынерна-тэхнічнага работніка. У яго падначалены знаходзіцца ўчастак і ляснікі, у якіх на гэтым участку маюцца свае абыходы. Майстар кіруе работай ляснікоў, інструктуе, праводзіць супрацьважарныя, лесаахоўныя і іншыя мерапрыемствы з іх удзелам. Галоўная мэта — ахова лесу, яго аднаўленне і догляд. У 2011 годзе я крыху змяніў сваю дзейнасць і ўзначаліў цэх лесаперапрацоўкі, потым год працаваў ляснічым. З сакавіка 2020-га з'яўляюся дырэктарам.

— Кажуць, што ў лясной гаспадарцы працуюць толькі цалкам адданыя гэтай справе людзі. Лес не даруе памылкаў.

— Мой бацька пэўны час працаваў ляснічым Эсымонскага лясніцтва. Я таксама з дзяцінства любіў лес, удзельнічаў і ў яго пасадах. Асаблівасць работы ў тым, што ты пастаянна пад адкрытым небам, а гэта не заўсёды добра звычлівыя ўмовы надвор'я: снег, дождж, мороз.

— Бялыніцкаму лясгасу пасчасціла з размяшчэннем — ён знаходзіцца на трасе Магілёў — Мінск. Міма не праедзеш...

— І мы гэтым актыўна карыстаемся (усміхаецца). Бачылі нашы банеры ўздоўж трасы? Так што, калі ласка! Попытам карыстаецца наша лесапалаяўнічая гаспадарка, яна вельмі багатая на дрэвіны жывёл. У асноўным у нас пераважаюць капытныя — ласі, алені, казулі еўрапейская. Ёсць добрая база адпачынку пад назвай «Глушчовае такавішча». Дом паляўнічага змяшчае пяць пакояў і розныя на дзесяць чалавек. У ім ёсць некалькі санвузлоў, душавых кабінаў, кухня, сталовая, бильярдная зала. На базе размешчаны таксама некалькі домікаў з камянамі, ёсць утульныя альтанкі, дзе можна размясціцца нават вялікай кампаніяй, мангалы, аўтастаянка, нават сажалка. Да паслуг адпачывальнікаў — лазня і ўсё неабходнае для паляўнічых: вальер для сабак, памяшканне для разбірання дрэчыны, халадзільная камера. У нас можна добра правесці вольны час, папаляваць, адпачыць, атрымаць масу прыемных уражанняў. У час правядзення тураў база не пустуе.

не крануў. Але чалавек быў у шоку. Яно і нядрэйна. А я толькі сляды мядзведзя бачыў. Вельмі ўразіўся. На нашай тэрыторыі водазліца цецерукі.

А з птушак — гусі, качкі, дзікі голуб, або, як яго яшчэ называюць, вяхер. Лясныя галубы больш буйныя, чым гарадскія. Жывуць на баравых лясах і яловых узвышшах.

— Што яшчэ ўваходзіць у склад лясгаса?

— У яго складзе дзевяць лясніцтваў, лесаперапрацоўчы цэх і лесапункт, які займаецца лесанарыхтоўкай. У цэху лесаперапрацоўкі ўстаноўлена тры лініі лесапілавання, працуе 80 чалавек. Ствараем ацыліндраваныя вырабы, абразныя і неабразныя піламатэрыялы з хвойных і мяккалісцевых парод, займаемся вырабам дракні — у нас для гэтага ёсць спецыяльная машына. Піламатэрыялы хвойных парод выкарыстоўваюцца ў будаўнічай галіне для алапубкі, каркасаў, абшыўкі сцен панэляў, профільных вырабаў, столыя, аконных пералпэтаў, для аздаблення сцен, пры вытворчасці ўбудаванай мэблі. Драўніна ліцевых парод за патрабавана для падлогі, вытворчасці архітэктурных, профільных і дэкаратыўных вырабаў, для ства-

рэння мэблі. Жывое дрэва — гэта заўсёды якасць і прыгажосць, плюс добрая энергетыка. Вырабы нашы вельмі запатрабаваны ў Еўропе, у прыватнасці ў краінах Прыбалтыкі, пастаўляюцца ў Бельгію, Турцыю і Германію, невялікую долю адпраўляем у краіны Азіі.

Што датычыцца круглых лесамацэрыялаў, то ўсё гэта рэалізоўваецца выключна на ўнутраным рынку. Іх набываюць у асноўным мзлывыя прадпрыемствы.

— Быў час, калі яловыя насаджэнні гінулі. Улічваючы, што ў вас пераважаюць хвойныя лясы, тэма па-ранейшаму актуальная?

— Сапраўды, быў перыяд, калі сосны высьхалі. Але зараз такога няма, сітуацыя стабілізавалася.

— Якім чынам вы аднаўляеце лес?

— Усё, што вырубам, зноў засаджаем. У нас ёсць базісны гадзвальнік плошчай 25 гектараў. На ім зараз працуе каля 20 чалавек. Вырошчваем увесь той пасадачны матэрыял, які характэрны для нашай мясцовасці, а таксама дэкаратыўныя расліны — тую, яловец і іншыя. Сёлета ўпершыню пасадзілі 0,25 гектара буюкы.

— Вы пазіцыянуеце сябе як лесапалаяўнічую гаспадарку. Наколькі актыўна вядзецца ўзнаўленне дрэвіны жывёл?

— Для таго каг можна было паляваць цэлы год, будзем вальер. Збіраемся ўтрымліваць там еўра-

пейскага алена. Вальер робіцца для таго, каб вырасіць трафейны экзэмпляр гэтай жывёлы.

— Што патрэбна, каб атрымаць дазвол на паляванне?

— Трэба быць паляўнічым і мець дазвол на нашэнне зброі. Толькі ў такім разе можна прыехаць і афармяць у нас пуцёўку. З 20 жніўня адкрылася паляванне на трафейных і нетрафейных лася і алена. Хачу адзначыць, што Бялыніцкі лясгас мае вельмі добрую паляўнічую базу. Амаль усе дырэктары прадпрыемства былі паляўнічымі, я не выключэнне. Мы падтрымліваем традыцыі з веданнем справы, перадаём пераемнікам усё тое, што нам далі нашы настаўнікі.

— Наколькі вялікая ваша каманда і колькі плённа яна працуе?

— У лясгасе працуе 406 чалавек. Усе яны вельмі адказныя і прафесійныя. Лес — агрэсіўнае асяроддзе: мороз, кляшчы, сонца, дождж, камары, мошкі. Працаваць даводзіцца ў суровых умовах, і з вялікай павагай стаюцца да людзей, якія абралі гэтую прафесію. Бо, сапраўды, яшчэ не кожны пагадзіцца спазнаць на сабе суровую рамантыку лесу. Грошы наша прадпрыемства зарабляе на рэалізацыі пасадачнага матэрыялу і продажы лесапрадукцыі. Рэнтабельнасць ад работы прадпрыемства складала 31,8% за сем месяцаў.

— Вялікі дзякуй за размову!

— І вам дзякуй! Хацелася б скарыстацца магчымасцю павіншаваць нашых супрацоўнікаў і калег з надыходзячым прафесійным святам, якое мы адзначаем 19 верасня. Больш за тое, гэты год для нас яшчэ і юбілейны. Нам спаўняецца 85 гадоў! Гэта вельмі значымая дата для нас. Мы захоўваем традыцыі і ўмацоўваем нашу базу. Спадзяемся, што нашадкі ацэнюць нашы намаганні і зробяць усё для таго, каб прадпрыемства і надалей квітнела. Спецыяльна да юбілею прадпрыемства рыхтуе кніжку, дзе можна будзе прачытаць пра ўсе нашы дасягненні. Дзякуй усім тым, хто працуе на захаванне лесу, зберагае яго і памянае яго багаці. Няхай у вашых сем'ях будзе спакойна і радасна, а работа прыносіць толькі задавальненне!

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота аўтара і Святланы МАГІЛЕЎЧЫК.

ЦІ ВАРТА РАБІЦЬ ПРЫШЧЭПКУ, ЯК ВЫ ЛІЧЫЦЕ?

Наведаль пункт вакцинацыі ад COVID-19 для пажылых пацыентаў

Часам пажылым людзям бліжэй дабрацца да пункта вакцинацыі ў тэрытарыяльных цэнтрах, чым да паліклінікі. Сюды некаторых з іх прывозіць сацыяльнае таксі.

На парозе халоднага сезона адна з першарадных задач, якую ставіць перад сабой медыкі, — абараніць ад COVID-19 найбольш уразлівую катэгорыю насельніцтва — пажылых людзей.

Спецыялізаваныя прышчэпачныя пункты для пажылых людзей — адна з мер рэалізацыі другога этапу Нацыянальнага плана мерапрыемстваў па вакцинацыі супраць інфекцыі COVID-19. На першым этапе былі вакцинаваныя прадстаўнікі сацыяльна значных прафесій, якім часта даводзіцца мець зносіны з людзьмі (ўрачы, настаўнікі). Цяпер важна забяспечыць ахову ад ковіду тых, чый узрост — 60—65 гадоў і больш. У пацыентаў ва ўзросце ковід, як правіла, працякае цяжка, смяротнасць дасягае 90%, адзначаюць медыкі.

Аб'явы аб адкрыцці дадатковага прышчэпачнага пункта для пажылых пацыентаў у Цэнтры сацыяльнага абслугоўвання Пер-

шамайскага раёна сталіцы раз-мешчаны на сайце раённай паліклінікі і райвыканкама. Паколькі інфармацыя датычыцца ў першую чаргу людзей ва ўзросце, многія з якіх з інтэрнэтам «на вы», актыўна выкарыстоўваюцца папярковы носьбіты — аб'явы развешаны ў будынку паліклінікі і на пад'ездзе навакольных дамоў. А медсёстры тэлефануюць пенсіянерам, распавядаючы аб новым пункце вакцинацыі. Прышчэпкі даступныя ў дадатковым пункце пры тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва раёна толькі па серадах: у самой паліклініцы ахвотных вакцынуюць у двух прышчэпачных пунктах шэсць дзён на тыдзень, і гэтага хапае. Справа ў тым, што многія пенсіянеры яшчэ не вярнуліся з леішчэй, тлумачыць галоўны ўрач 27-й гарадской паліклінікі Святлана Сарока. Але пажылыя людзі цікавацца гэтым пытаннем і хочучь вакцинавацца, адзначае яна. І ўжо ў пачатку кастрычніка

дадатковы пункт вакцинацыі пенсіянераў будзе прымаць больш. Пакуль чаргі няма. У пазамінулую сераду вакцынавалі 7 пацыентаў, у мінулую — 12.

— У нашым раёне пражывае шмат пажылых людзей, і некаторым з іх прасцей дабрацца да тэрытарыяльнага цэнтра, чым да паліклінікі, — кажа суразмоўца.

Тых, хто не можа дайсці або даехаць да тэрытарыяльнага цэнтра самастойна, прывозіць сацыяльнае таксі. З сабой трэба мець толькі пашпарт (або іншы дакумент, які сведчыць асобу). І, зразумела, адчуваць сябе пацыенты павінны добра: перш за ўсё тут мераюць ціск і тэмпературу. Калі пажылы чалавек не ў стане выйсці з дому, медыкі вакцынуюць яго дома, распавяла галоўны ўрач паліклінікі. Тое ж самае, калі пацыент паліклінікі баіцца ковіду настолькі, што адмаўляецца выходзіць на вуліцу — сярэд пажылых людзей дагэтуль ёсць тая, хто знаходзіцца на самаізаляцыі. Але, наогул, калі ёсць магчымасць, лепш прыбыць у цэнтр вакцинацыі, кажучь медыкі. Таму што гэта — яшчэ і жыццёва неабходныя пенсіянерам зносіны (у тым ліку з аднагодкамі), у чым пажылыя часта адчуваюць недахоп.

— Гавары гучней, дзетачка, не чую, — вінавата разводзіць рукамі пенсіянерка Вера Іванаўна Ляшчова, звяртаючыся да ўрача Святланы Сініцы.

Перад прышчэпкай медыкі збіраюць анамнез і запаўняюць неабходныя медыцынскія дакументы. У прыватнасці, дапамагаюць пажылым пацыентам з запаўненнем анкет. Працэдура стандартная: медыцынскі агляд (вымярэнне ціску і тэмпературы цела, збор анамнезу), запаўненне пісьмовай згоды на правядзенне вакцинацыі супраць COVID-19. Сама прышчэпка (вакцына ўводзіцца ў плячо) не бялючая, кажа медыцынская сястра.

Веры Іванаўне 91 год. У пункт вакцинацыі яна прыехала з мужам.

— Мы дысцыплінаваныя грамадзяне. Калі ўрачы раіць вакцинавацца, што ж, будзем вакцинавацца, — тлумачыць яна.

Зрэшты, канчатковага рашэння яны з мужам яшчэ не прынялі, хочучь абмеркаваць з доктарам магчымыя ўскладненні. За доўгія дзесяцігоддзі сумеснага жыцця яны з мужам сталі настолькі родныя, што нават немачы і хворобы ў іх адны на дваіх.

— Я аслепла на адно вока, і неўзабаве ён — таксама, — дзеліцца жанчына. — Стала дрэнна чуць, а праз пару дзён муж таксама паскардзіўся на глухату...

— Складана працаваць з пажылымі пацыентамі? — пытаюцца ў супрацоўнікаў пункта вакцинацыі. Не, — кажучь яны, — проста трэба крыху больш увагі, цягла і цярпення.

— Дык ці варта рабіць прышчэпку, як вы лічыце? — хвалюецца Вера Іванаўна. Яе муж гагацца не схільны — прышчэпка дык прышчэпка. Медыкі распавядаюць пра вакцыну і прапаўваюць сужэнцам падумаць і паслухаць лекцыю аб вакцынацыі ад ковіду ў суседняй зале цэнтра. З гэтай павышэння даверу да вакцынацыі на базе тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання ўрачы праводзяць лекцыі і гутаркі, адказваюць на пытанні пацыентаў, распавяла дырэктар Тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Першамайскага раёна сталіцы Алена Філімонава.

— Наогул, сярэд пажылых пацыентаў жанчыны больш трывожныя, але і больш адказна ставяцца да свайго здароўя, — кажучь медыкі.

Яшчэ адна наведвальніца пункта вакцинацыі амаль на 30 гадоў маладзейшая за Веру Іванаўну і

пра вакцыны ад ковіду шмат чытала ў інтэрнэце.

— Я хачу вакцынавацца, але пакуль прыйшла толькі паглядзець і даведацца, якую вакцыну тут выкарыстоўваюць і як яе пераносяць пацыенты, — кажа яна. — У мінулым я медык, у мяне медыцынская сям'я, так што, акрамя клопату пра здароўе, мне яшчэ і проста цікава тое, што тут адбываецца, з прафесійнага пункту гледжання.

Прышчэпляюць у пункце вакцынацыі для пажылых людзей расійскай вакцынай «Спадарожнік V». У найбліжэйшы час у пацыентаў будзе выбар, ужо атрымана кітайская вакцына «Сінафарм», распавялі супрацоўнікі паліклінікі. Прынята лічыць, што яна пераносяцца лягчэй, хоць гэта індывідуальна і залежыць ад асаблівасцяў арганізма, адзначаюць яны. Але калі вакцыну ад грыпу арганізм пераносяць без праблем, то і з расійскай вакцынай ад ковіду, хутчэй за ўсё, у пацыента праблем не будзе.

Пасля прышчэпкі яшчэ паўгадзіны пажылыя знаходзяцца пад наглядам медыцынскіх работнікаў.

— Менавіта ўзроставыя пацыенты, як паказвае практыка, пераносяць прышчэпку нядрэнна, — адзначае Святлана Сарока. — Па нашай тэрыторыі цяжкіх ускладненняў у поствакцынны перыяд не было.

Другі этап вакцынацыі — праз 21 дзень, папярэджае доктар і просіць пацыентаў запісаць дату. Існуе правіла: атрымаваць другую дозу прэпарату чалавек павінен там жа, дзе атрымаў першую.

Дзіяна РОНІНА.

У першую чаргу — ад COVID-19, пасля — ад грыпу

Распрацаваны парадак правядзення вакцинацыі

Міністэрства аховы здароўя распрацавала парадак правядзення вакцинацыі супраць грыпу і COVID-19. Ён падрыхтаваны з улікам рашэнняў, прынятых на пасяджэнні экспертнага савета па імунізацыі Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь, рэкамендацый СААЗ, замежных публікацый і матэрыялаў.

Вакцынацыя супраць грыпу будзе праводзіцца ў першую чаргу дарослым асобам, якія скончылі курс вакцынацыі супраць COVID-19, і дзецям ад 0 да 17 гадоў у адпаведнасці з Нацыянальным календаром прафілактычных прышчэпак.

Для грамадзян, якія падлягаюць вакцынацыі супраць грыпу і COVID-19, магчыма распрацоўка індывідуальнага плана вакцынацыі. Такі план прадугледжвае першачарговае правядзенне курса вакцынацыі супраць COVID-19 і правядзенне вакцынацыі супраць грыпу на раней, чым праз 14 дзён пасля завяршэння поўнага курса вакцынацыі супраць COVID-19. Грамадзяне могуць зрабіць прышчэпку супраць COVID-19 і грыпу ў адзін дзень (пры адсутнасці супрацьпаказанняў), але яны абавязкова павінны аформіць пісьмовую згоду.

Вакцынацыя супраць грыпу будзе праводзіцца да 1 студзеня 2022 года.

Алена КРАВЕЦ.

Нацыянальнае агенцтва па турызме

ЗАПРАШАЕ ПРЫНЯЦЬ УДЗЕЛ У ВЬЯЗНЫ СЕМІНАРЫ

У рамках семінара запланавана:

- прэзентацыя новага турыстычнага маршруту «Святая радаць Беларусі: канфесійная Навагрудчына»;
- наведванне рэлігійных аб'ектаў у аг. Шчорсы (царква ў гонар Св. Дзмітрыя Салунскага, фрагменты былога палацава-паркавага ансамбля Храпотвічаў), в. Лаўрышава (царква Успення Прасвятлой Багародзіцы), в. Гнесічы (Свята-Елісеіўскі Лаўрышаўскі мужчынскі

манастыр), в. Мотча (цудатворная крыніца Свяціцеля Мікалая), в. Катошышы (Лоўчыцкі мізар), аг. Уселюб (царква ў гонар Святога Архангела Міхаіла; крыніца Святых пакутнікаў Макавея і купель Жыватворнага Крыжа Гасподняга);

• прэзентацыя анімацыйных праграм, майстар-класаў і т. п.;

• знаёмства з пастаяннымі і часовымі музейнымі экспазіцыямі (музей Ігната Дамейкі, экспазіцыя музеяў яўрэйскага супраціўлення);

• правядзенне круглага стала на тэму: «Выкарыстанне турыстычнага патэнцыялу Карэліцкага, Навагрудскага раёнаў і г. Навагрудка для развіцця рэлігійнага турызму».

Для ўдзелу ў семінары неабходна ў тэрмін да 11.00 20 верасня 2021 года накіраваць на электронны адрас nta@belarustourizm.by заяўку з пазнакай «Удзел у в'язным семінары па рэлігійным турызме» і ўказаць месца работы, пасаду, кантактны нумар тэлефона, а таксама мэта ўдзелу ў семінары.

Нацыянальнае агенцтва па турызме пакідае за сабой права на адбор заявак, што паступілі!

Фота з сайта spn.by

Фота Ангелы КЕЛІНЧУКА

Фота з сайта navagrudak.museum.by

У мэтах рэалізацыі плана мерапрыемстваў Дзяржаўнай праграмы «Беларусь гасцінная» на 2021-ы год (п. 2. Правядзенне вучэбна-выхаваўчай і патрыятычнай работы ў форме турыстыка-экскурсійных праграм і в'язных мерапрыемстваў (канферэнцыі, семінары, трэнінгі, рэкламныя туры, конкурсы і іншае) дзяржаўная ўстанова «Нацыянальнае агенцтва па турызме» 22 верасня 2021 года праводзіць в'язны семінар «Развіццё рэлігійнага турызму ў Гродзенскай вобласці» з прэзентацыяй новага турыстычнага маршруту «Святая радаць Беларусі: канфесійная Навагрудчына».

Мэта семінара: азнаямленне ўдзельнікаў в'язнога семінара з турыстычным патэнцыялам Карэліцкага, Навагрудскага раёнаў і г. Навагрудка.

ЗАРОЎСКІЯ ЎНІВЕРСІТЭТЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— У якасці генеральнага дырэктара вы тры гады. Магчыма, ужо не тайна, як адбылося ваша зацвярджэнне на гэту пасаду? Ці былі наогул спробы падшукваць іншага кіраўніка?

— Прызначыць старшынёй аграгаспадаркі жанчыну было складана менавіта самому Леаніду Сяргеевічу. Але яго рашэнне было прынятае безагаворачна. Як-нік ён тут адпрацаваў 28 гадоў. Гэту гаспадарку будаваў па цагліцы. Яго ўвагай тут быў ахоплены кожны каласок на полі. Аўтарытэт слаўтага кіраўніка быў бяспрэчны. І ўсе да яго прыслухаліся. І, як мне потым прызнаваліся некаторыя з адказных асоб, яны з цікавасцю назіралі за маёй работай першыя шэсць месяцаў, чакалі, што будзе. Але паколькі я працавала тут не адзін год і ў мяне быў таленавіты настаўнік, усё атрымалася. Мы ўжо без яго, бо Леанід Сяргеевіч пайшоў з жыцця, дабудоўвалі свінакомплекс і павялічвалі магутнасць мясакамбіната. І кіраўніцтва раёна і вобласці бачыла, што паказчыкі не падаюць, нягледзячы на цяжкі перыяд у эканоміцы. Пакрысе з году ў год мы ідзем наверх і развіваемся. Мы арыентаваны на ўнутраны рынак, і наша задача — умацоўваць харчовую незалежнасць краіны. Сёлета набылі два беларускія камбайны, якія паказалі сябе ў рабоце не

горш, чым імпортная тэхніка. І мне падаецца, што гэты складаныя ўмовы, якія перажывае краіна, яшчэ больш нас загартаюць і дадуць пераканацка, што мы зможам, што мы сапраўды незалежныя.

— Наколькі мне вядома, ваша знаёмства з агракамбінатам «Зара» пачалося не тры гады таму. Вы ўжо паспелі сябе праявіць як годны і амбіцыйны ў найлепшым сэнсе гэтага слова работнік.

— Так. Я прыйшла сюды 13 гадоў таму юрыстам, не маючы ні вопыту работы, ні практыкі. Мне было на той момант 21 год. Скончыла Беларуска інстытут правазнаўства з чырвоным дыпломам і нават не мела думкі звязаць сваю працоўную дзейнасць з сельскай гаспадаркай. Прыйшла сюды атрымаць дадатковыя веды, паколькі тут была моцная, у тым ліку юрыдычная, база. І вось затрымалася. Кар’ерны рост быў вельмі імклівы. Хутка стала начальнікам аддзела маркетингу — ён быў створаны пры мне. Асноўная задача аддзела — цэнтралізавана праводзіць закупкі для ўсёй гаспадаркі ў адпаведнасці з заканадаўствам. У хуткім часе адбылася рэарганізацыя. Да аддзела маркетингу далучылі аддзел забеспячэння, а замест намесніка генеральнага дырэктара па знешнеэканамічнай дзейнасці з’явіўся намеснік па камерцыйных пытаннях. У яго абавязкі ўваходзіла ўсё: пачынаючы ад закупак, заканчваючы рэалізацыяй

гатовай прадукцыі. І гэтую пасаду заняла я. Асноўным кірункам на той час быў экспарт прадукцыі ў Расію. Потым дарасла па першага намесніка генеральнага дырэктара, затым два гады выконвала абавязкі генеральнага дырэктара, а тры гады таму заняла гэты пост.

— Легендарны Леанід Маісеў, нягледзячы на тое, што вы жанчына, усё ж такі ўбачыў у вас перспектывунага кіраўніка?

— Сельская гаспадарка была яго жыццём. Як Радзіма, якую нельга ні аддаць, ні прадаць, ні падараваць. Леанід Сяргеевіч заўсёды вітаў работу моладзі. Ён шукаў паслядоўніка, але лічыў, што жанчына не спраўдзіцца. Кандыдатаў было шмат. У Леаніда Сяргеевіча існавала правіла: калі ён ехаў кудысьці адпачываць, ён даваў каму-небудзь пакіраваць сваёй гаспадаркай. Але апошнім часам ён хварэў і разумей, што хутка пойдзе з жыцця. Напэўна, таму ён і пагадзіўся на тое, каб я заняла гэтую пасаду. Ён бачыў, што я прасякнулася любоўю да работы, што яна захапіла мяне і зацікавіла. Мне яна сапраўды вельмі падабаецца. Ты працуеш на вынік і бачыш яго ў працесе. Бачыш, як на пустой зямлі з маленькага зерня вырастае ашаламляльнае ўраджай, а з маленькага цяляці — моцная і прыгожая жывёла. Леанід Сяргеевіч прышчэпіў мне гэтую цікавасць.

— А якія «маісеўскія» ўрокі запамніліся?

— Ён заўсёды казаў: ты павінна зразумець адно — калі заходзіш да кіраўніка са сваімі думкамі, назад павінна выходзіць з яго думкамі. І для нас гэта быў закон. Мы, па сваёй маладосці, не маглі спачатку яго зразумець, але, па сутнасці, ён быў правы. А яшчэ ён вучыў паважачу людзей. Казаў, што трэба, каб вакол былі аднадумцы, якія заўсёды падтрымаюць.

— Ці прыйшлося нешта мяняць у кіраўніцтве пасля Леаніда Маісева?

— Прынцыпова не. Той калектыв, які ён стварыў, тыя намеснікі, якія прыйшлі прыкладна ў той жа перыяд, што і я, засталіся працаваць са мной. І зараз вельмі мне дапамагаюць. Мы ўсе разумеем, што зніжаць планку нельга. Складана падстроівацца пад тыя рэаліі, якія сёння існуюць, але зніжаць тэмпы не збіраемся. Леанід Сяргеевіч казаў: «Каця, ты павінна помніць: калі падаць, то апошняй». У нас няма выбару, мы павінны рухацца наперад. Думаем, як прымяжыць гаспадарку, знізіць эканамічныя выдаткі і ўкараніць сучасныя тэхналогіі. Ад нізкапрадукцыйнай тэхнікі пераходзім да шыроказахопнай. Скарачаем спажыванне электраэнергіі, чалавечага рэсурсу. Людзям, якія прыходзяць сёння ў сельскую гаспадарку, складана. Таму шукаем нешта цікавае, тое, што можа прыцягнуць інтарэс, эксперыментуем.

— А што сёння прынцыпова змяняліся ў сельскай

Фота з сайта MOULDERNEWS.BY

гаспадарцы? Або яна пярэвейшая асацыяцыя з сахой і віламі?

— Вядома, ёсць нюансы. Але сёння ёсць магчымасць аблегчыць работу сельскага работніка. Мы стараемся механізаваць ручную працу, укараніць машынае абсталяванне. З’явілася «малочнае таксі» для выкармлівання цялят. Калі раней цялятніцы насілі ў руках цяжкія вёдры для іх выпойвання, то цяпер мы набылі спецыяльныя машыны, на якіх можна перавозіць да 200 літраў адноўленага малака. Так што пра цяжкія вёдры можна забыцца. Стараемся ўдасканаліць нешта і ў сферы птушкагадоўлі, свінагадоўлі — мінімізаваць цяжкую чалавечую працу.

— Якую парадку вы маглі б даць маладым спецыялістам, якія сёння прыходзяць у сельскую гаспадарку?

— Мне было лягчэй таму, што ў мяне быў настаўнік, мне было ў каго вучыцца. Я бачыла, што ён робіць, і імкнулася даказаць, што ў мяне атрымліваецца не горш. Чалавек меў каласальны вопыт работы ў сельскай гаспадарцы і даваў мне праяўляць сябе. А цяпер маладыя людзі не ўяўляюць, куды яны прыйшлі. Сельская гаспадарка — спецыфічнае асяроддзе, якое нельга зразумець адразу. Першы час гэтым трэба жыць. А не так, што ты прабыў на працоўным месцы восем гадзін — і дамоў. Тут і пра выхадныя часам трэба забыць. На рабоце можна завіснуць і на 12 гадзін, і на 18. Калі пачынаецца ўборачная, я першы тыдзень знаходжуся на працоўным месцы з 6 раніцы да 12 ночы — прыходжу на работу і вяртаюся дамоў разам з камбайнерамі. Маладым спецыялістам патрэбна вытрымка, час. Калі праз паўгода ты не зразумеў, што такое сельская гаспадарка, то табе тут няма чаго рабіць.

— А як вы выхоўваеце сваіх дзяцей? Ці ёсць у іх цікавасць да сельскай гаспадаркі?

— Маёй дачцэ Паліне 15 гадоў, сыну Івану — 6, сёлета пайшоў у першы клас. У гэтым годзе дачка два месяцы працавала разам са сваімі аднагодкамі (мы набралі атрад з 17 школьнікаў) на малочнагаварнай ферме — фарбавалі, цялят ганялі, наводзілі парадкаў. Яна сама напярэдзілася, каб ведаць, ці я гэта. І потым прызналася, што ў сельскай гаспадарцы вельмі цяжка. Іван таксама пакрысе прыывае да сельскага жыцця. Калі дачка першапачаткова пайшла вучыцца ў гарадскую школу, то ўжо сына мы з мужам аддалі ў сельскую — Рэчкаўскую, беларускамоўную! Менавіта ў гэтай школе вучылася я. Яна ўжо старая, даваенная.

І мы збіраемся пабудоваць новую. Я расказала пра гэтыя планы кіраўніку вобласці Леаніду Зайцу, і ён адобрыў. Наша аграгаспадарка развіваецца. Мы збіраемся тут будаваць два шматкватэрныя жыльыя дамы. Спадзяюся, моладзь прыедзе, а значыць, будучы і дзеці.

— Нават не верыцца, што пра ўсё гэта кажа Зароўская, якая сабралася ў сельскую школу збіралася збегчы ў горад...

— Так, вельмі не жадала заставацца ў вёсцы (усміхаецца). Я нарадзілася тут, у бацькоў была вялікая гаспадарка, і мы з сястрой вымушаны былі ўвесць час дапамагаць ім. І карову даіла, і ў агародзе шчыравала. Таму ў 18 гадоў збегла адсюль у надзеі болей не вяртацца. Але потым зразумела, што насамрэч вёска мне бліжэйшая. Гарадская мітусня хутка надакучала. Як наогул можна горад з вёскай параўнаць? Тут зоркі, неба, паветра, птушкі. Паспрабавала крыху гарадскога жыцця і вярнула.

— Вы такая эфектная: манікур, бровы, прычоска. Ніколі не падумаеш, што сельская працаўніца. Напэўна, часта ездзіце па салонах?

— Не, якія тут салоны (усміхаецца). Кожную раніцу падмаюся, мыю валасы і рабло ўкладку. Гэтага праймае я не прытрымліваюся толькі ў нядзелю. Асабліва цяпер, калі скончылася ўборачная і можна перавесці дыханне. Цырульніка наведваю раз на месяц. І яна адразу ж запісвае мяне на чарговую дату, каб я ў сваім кругазвароце не забылася. І я сябе рыхтую заўгадзя. Адзенне часцей за ўсё выбіраю праз інтэрнэт. Вельмі падабаецца пітні трыкатаж, ён надзейны і якасны. З вечара рыхтую сабе нарад, бо раніцай трэба паспець наведзі марфет і сабраць у школу сына. Са сняданкам часам вырачае муж, нешта простае можа прыгатаваць і накарміць. Але ў нядзелю я стараюся пабалаваць сям’ю — п’яку тарты, пірожныя. А яшчэ ўсім падабаюцца мае адбіўныя з сырам і грыбамі, запечаныя ў духоўцы. Люблю рабіць бабку ў печцы. Дадаю малако ў цёртую бульбу, каб не цямнела, — дзве шклянкі на казан. Потым туды ж смажаныя сала з цыбуляй, крыху масла, а зверху смятана. І ў печку на 40 хвілін. Такая смаката атрымліваецца — словамі не перадаць. П’яку бліны, як у бабулі, з сыроваткі і мукі. Потым ядзім іх са смятанай і шукрам. Вельмі смачна. Любім ездзіць на крыніцы. Аб’ехалі, напэўна, усё ў вобласці. Найлепшы спосаб зняць стрэс.

Цалкам інтэр’ю чытайце на сайце vziasda.by

Нэлі ЗІГУЛЯ, Магілёўскі раён.

Фота аўтара.

Паважаныя леснікі!

Прыміце самыя шчырыя віншаванні з прафесійным святам —

З ДНЁМ РАБОТНІКАЎ ЛЕСУ!

Лес — адно з галоўных багаццяў нашай краіны, бяспечны дар прыроды. Ад яго стану залежыць наша здароўе і здароўе нашых дзяцей. Таму кожны чалавек, звязаны з лясной галіной, па сутнасці, з’яўляецца вартульніком будучыні. Захаваўшы, прымнажэнне, беражлівае і рацыянальнае выкарыстанне гэтага неацэннага нацыянальнага здабытку — няпростая задача, але ваш вопыт і прафесіяналізм дазваляць захаваць і прымножыць нашы лясныя нетры.

Прыміце словы падзякі за вашу самаадданую і сумленную працу, вернасць абранай прафесіі, за ўменні і старанні, за адданасць і любоў да сваёй справы. Ад усёй душы жадаем вам поспехаў ва ўсіх пачыненнях, здароўя, ішчасця і дабрабыту! Будзьце каханымі і ішчаслівымі! Бадзёрасці духу і новых здзяйсненняў! Са святам!

УПН КОСІКОВИЧ

«ПЛІУЮ ВЕРШАМ КРАТЫ»...

Паэзія змагання: пяць вершаў з «Крэсаў Усходніх»

Паэзія Заходняй Беларусі, створаная ў так званы міжваенны перыяд, да дня ўз'яднання 17 верасня 1939 года, налічвае шмат гучных імёнаў і бліскучых твораў... Тое, што пісаць у той час па-беларуску было небяспечным і з друкаваннем меліся праблемы, давала вершам змаргарскага запалу. Чалавек, які абіраў сабе пакрачуты шлях беларускага паэта, мусіў мець не толькі талент, але і мужнасць. Давайце ўспомнім некаторыя цікавыя творы той пары і вартыя ўвагі імёны.

1. Спатканне з бацькам

15 сакавіка 1936 года. Віленскі ўніверсітэт, вечарына беларускай паэзіі. Выступае нядаўні палітвязень, малады Яўген Скурко, які публікуецца

пад гучным псеўданімам Максім Танк. Ён чытае верш «Спатканне». У адной з беларускіх газет так напісалі пра гэта: «Балючая сапраўднасць і суровы рэалізм яго твораў, як «Спатканне», «Да дня» і «Першы акт», ускалыхнулі залу, выклікалі водгавод ва ўсіх, запальвалі сэрцы моладзі. Рады думаючай моладзі, якая летуціць аб вялікіх грамадскіх зменах, якая душыцца ў кляшчах эканамічнага і культурнага крызісу, на вечары беларускай паэзіі і песні глыбока адчулі ўсю новую красу змагання...»

Менавіта тады захопленыя глядачы ўзнялі паэта на руках... Танк пасля са смехам згадваў, што ўсе думкі былі толькі пра адно: каб вытрымаць яго старыя штаны, не парваліся.

Сюжэт верша «Спатканне» не мог не ўскалыхнуць: да маладога вязня прыходзіць у турму на спатканне яго бацька-сялянін... Верш Танк напісаў з натры, пра сваё знаходжанне-прабыванне ў Лукішках, Віленскай турме, куды трапіў як удзельнік беларускага камуністычнага падполля.

Арыштоўвалі Максіма Танка не раз... Сведкі расказвалі, яго жандары выявалялі яго з хаты на двор, білі прыкладамі на ваках родных, а потым прывязалі вяроўкай да фурманкі і пагналі коней... Маці крычала ўслед: «Паночкі, пусціце яго! Ён нічога благага не рабіў!» Бегла, пакуль не ўпала... А бацька... Не прасіў, але ясна, што душа рвалася...

Бацькам паэта давялося пабачыць, як іх сын стаў вядомым і ўплывовым. Але з роднага хутара Пількаўшчына з'язджаць нізавошта не хацелі, хоць там доўга нават электрычнасці не было. Бацька, Іван Хведаравіч, і дом сам ставіў, і ўсё ўмеў рабіць: ад развадзнення пчола да пашыву боўтаў... Уладзімір Калеснік, які вывучаў творчасць Максіма Танка, так пісаў пра верш «Спатканне»: «Бацька і сын, сустраўшыся родзічамі, расстаюцца аднадушчымі. Такая ідэя верша. Вось чаму, на нашу думку, паэт зрабіў няправільна, замяніўшы ў апошняй рэдакцыі слова «Стары, я бачу, верыць мне» на «Стары, я знаю, верыць мне»... Хоць паэзія паэт напісаў і мацнейшыя вершы, чым «Спатканне», але ніводзін з іх, бадай, не зрабіў такога ўражання на чытача. Гэты прагучаў нечакана, як першы веснавы гром».

СПАТКАННЕ

— Ну што ж, кажы, што ў вас чуваць? —
Пачаў стары пра сенажаць,
Успомніў жыта і авёс...
А вочы... мокрыя ад слёз...
А потым я загаварыў:
— Нічога, год я перажыў.
Ды не адзін — сядзіць нас шмат, —

Прывыклі трохі і да крат...
Ну, як там мама і сястра?
Пара ўжо на зіму араць.
Сустранем новы ўсход зары,
Ім заняні ад нас прывет!
— Нічога, мы-то жыць жывём, —
Вось ты тут сохнеш за муром...
Я ў торбе сухароў прынес, —
А вочы мокрыя ад слёз...
— Не плач! Мы вернемся вясной
І ў поле выйдзем грамадой,
Сустранем новы ўсход зары, —
Не плач і не бядуй, стары!
Вясною светлага з-за крат
З сяўнёю, поўнаю зярнят,
Нас выйдзе шмат, як цёмны бор,
На скібы чорныя разор...
Стары, я знаю, верыць мне
І сам гаворыць аб вясне,
Здаецца, падушэў, падрос,
Хоць вочы мокрыя ад слёз.

1936 г.

2. Запісанае ў памяці

Яшчэ адзін выдатны беларускі паэт той пары таксама адседзеў у польскіх турмах. Валяцін Таўляй, сын чыгуначніка, быў выключаны са Слонімскай настаўніцкай семінарыі за адмову запісання палякам. Дарчы, той жа ўчынак зрабіў і яго бацька, за што ў таго адабралі казенную кватэру. У вёсцы Рудаўка бацька Таўляя з яго мачыхай арганізавалі гурток Беларускай сялянска-рабочай грамады, так што тут аднадумства бацькі і сына было відавочным.

Валяцін павучыўся і папрацаваў некалькі гадоў у БССР, зноў быў накіраваны на падпольную работу ў Заходнюю Беларусь. Яго чарговы раз арыштавалі ў 1934-м, калі спрабаваў перайсці польска-савецкую мяжу. Асудзілі на восем гадоў. У яго шмат вершаў, напісаных у знявольненні. Прычым пісаў у асноўным у галаве, а пасля, як сам казаў, вершы даводзілася «вытрасаць з памяці». Твор, які мы прыватем, адметны і тым, што там ёсць радок, які стаў крылатым: «пліую вершам краты».

ЛУКІШСЬКІЯ ВЕРШЫ

Калі наспеў ў сэрцы гром
І здрымаўся Лукішкі, —
Плішу я вершы не пяром,
Не ў запісную кніжку.

Тут і агрызак алаўка
Недатыкальнай табу,
А знойдуць — аднаго чакай:
За ўсё адкажуць скабы!..

Але нашто душой крывіць?
Знайсі — не іх рукамі:
Я верш пад ззянне бліскавіц
Запісаў у памяць.

Няхай вісіць загад-пятля
І суліць карцэр, голад...
Спалі маланка вас датла,
Халодныя назолі!

Я сам і пасядзець магу,
А вершам — часу шкода:
Шумець ім трэба на сцягу
І калыхаць паходы.

Глядзі ў ваўчок як дзень, так
ноч, —

Не ўбачыш, чорт зіркаты,
Што я заўзятая і даўно
Пліую вершам краты.
Вільня, Лукішкі, 1935 г.

3. З'яўленне Чорнага Госця

30 снежня 1938 года газета «Шлях м о л а д з і» змясціла на першай старонцы артыкул «Дзесяцігоддзе літаратурнай творчасці Мі-

хасы Машары» і партрэт юбіляра. У артыкуле гаворыцца: «Шырока вядомы, папулярны паэт, наш супрацоўнік Міхась Машара, дзесяць год таму седзячы ў астразе, у Вільні на Лукішках, у сувязі із справай «Грамады», глыбока думаў над сабой, над жыццём, над акружаючым светам, над лёсам беларускага народа, і тут пазнаў сябе як паэта, выкрыв ў сабе літаратурны здольнасці».

Машару называюць «самым плённым паэтам Заходняй Беларусі» — пісаў шмат, у тым ліку пазмы. Між тым сёння яго лізію гучыць нячаста. Вершы яго адсутнулі ў цень яшчэ і тое, што аўтар пасля 1939-га пераклучыўся на прозу.

Яшчэ ўдзельнічаў у Машары вясельнічаў які баец Чырвонай Арміі ў савецка-польскай вайне 1920 года, трапіў у палон, быў знявольнены ў Саксоніі, пасля Рыжскага дагавора інтэрніраваны ў Польшчу. Восем месяцаў правёў у прафілактычным лагэры «Шчыпёрна»... Пасля вызвалення актыўна падключыўся да падпольнай барацьбы. Сястра яго ўспамінала: «Помню, яшчэ маленькай была. Трэба было ў армію ісці, у польскую. І ён так: «Не пайду служыць палякам!» А пасля знявольнення ў Лукішках «Дамоў прыехаў такі страшны, худы. Колькі мама плакала. Ну і што? А пісаць ён усё пісаў, пісаў. Прыехалі з Варшавы начальнікі, яму нада абцалі там добрае жыццё. Каб ён паехаў у Варшаву і пісаў па-польску. Ну ён адказаўся ад гэтага жыцця».

Распавялі сваё і сумную гісторыю, як каханая дзючына не дачкалася Машару з турмы, выйшла замуж за паліцэйскага і з'ехала ў Польшчу. Затое іншая жанчына яго нечакана падтрымала... У Лукішках малады вязень пераплісваўся з паэткай Зоськай Верас, яна ж Людвіка Войцік, якая працавала ў беларускіх газетах і апекавалася вязнямі. Дасылаў ёй вершы. Зоська Верас праніклася, адрадагавала тыя вершы і на свае грошы выдала Міхасю Машару кніжачку «Малюнк».

У спадчыне Машары шмат вершаў-заклікаў, а таксама апісанніў

вёскі, то з замілаваннем яе прыродай, то са скрухай ад яе беднасці... Верш «Чорны Госць», напісаны ў 1933 годзе, безумоўна, нагадвае нам Ясенінскага «Чорнага Чалавека», але Машара «прыватны містыцызм» пераўтварае ў сацыяльны.

ЧОРНЫ ГОСЦЬ

Ветры, ветры дзьмуць паволі,
Завявае вёску снег.
Госць нязваны ноччу з поля
Падшоў да шэрых стрэх.
Стаў над вёскай і з пагрозай
Распусціў над ёй крыло.
Цёмнай ночкаю з марозам
Заглядае праз акно.
Хаты к вербам у трывозе
Прытуліліся, маўчаць.
— Працы! Працы! — па дарозе
Галасы чысье чуваць.
Цяжка... нудна... Страшна стала...
Там ратунку просіць хтось:
— Хлеба дайце! Хлеба мала!
Душыць вёску Чорны Госць.
1933 г.

4. Чаканне асеннім вечарам

Ну і як абдыцца без жаконых імёнаў? Адна з паэтак Заходняй Беларусі, Ніна Тарас, якая нарадзілася ў вёсцы Заполле на Навагрудчыне, свой першы верш «Пастушка» напісала па-польску — нядзіўна, бо вучылася тады ў трэцім класе местакчовай польскай школы... Але перайшла ў творчасці на беларускую, а ў жыцці далучылася да вызвольнага беларускага руху. Паступіць ва ўніверсітэт перашкодзіла ўзмацненне рэпрэсіў — польскія ўлады арыштоўвалі ўдзельнікаў падполля, і Ніна пераехала з Вільні ў родную вёску. У 1938-м выйшла замуж...

Ёй суджана было пражыць доўгае жыццё, дзевяноста гадоў. Пабывала партызанскай сувязной, дэпутатам, скончыла Вышэйшыя літаратурныя курсы ў Маскве. Верш «Асенні вечар» напісаны ў 1937 годзе. Так і ўяўляецца Вільня, маладая дзючына, якая трывожна чакае каханана...

АСЕННІ ВЕЧАР

Выйду на вуліцу — ціха ўдалі,
Месяц плыве за ракою...
Толькі на сэрцы штось ные,
баліць,
Штось не дае мне спакою.
Вечар праходзіць... Да позніх гадзін
З ветрам праносыцца хмары...
Можа, і ты дзесь далёка, адзін,
Блудзіш цяпер па бульвары?
І шалясціць пад нагамі лісцё
Восені шумным прыбоём...
Думаеш, ад успамінаў уцёк,
А яны — услед за табою.
Здацца, пачуеш знаёмны крок,
Слухаеш, зачараваны...
Не, гэта падаюць проста у змрок
Стельга з дрэва каштаны.
Стукне, пакоціцца... Ціха ізноў,
Зноў ты ідзеш асяржона...
А можа, недзе пад зван кайданоў
Крочыш да брамы астражной?
Мо пачынае цябе катаваць
Дзесь паліцэйска зграя?
Як жа тады мне цябе ратаваць?
Дзе ты — не знаю, не знаю...

Так і не знаю. А сэрца баліць
І не дае спакою...
Месяц спакойна адзін удалі
Ціха плыве за ракою.
То серабро на ваду разалье,
То за хмурынку знікае...
Выскачыць раптам і мчыцца
далей,
Мчыцца, бяжыць, адплывае.
1937 г.

5. Дзень, які курыць папярскоу

Але не было больш папулярнага паэта ў Заходняй Беларусі, чым Міхась Васілёк, ён жа — Міхась Касцевіч з вёскі Бабруйна. Дзеля яго публікацыі сяляне ў складчы-

ну выпісалі беларускія часопісы і газеты, вывучалі яго вершы на памяць, збіраліся старыя і маладыя на вячоркі, каб пачытаць тыя вершы ўголас.

За ўдзел у рэвалюцыйным руху, арганізацыю гурткаў Таварыства беларускай школы Міхась таксама неаднаразова быў арыштаваны, пасаджаны ў турму. У яго шмат «змагарскіх вершаў», якія закляючаю да барацьбы. Сяляне дужа любілі ягоныя сатырычныя «народніцкія» вершы — «Як я пана перавёз», «Гарэлка»... А мы з вамі перачытаем верш Міхасы Васіляка «Наш дзень», надрукаваны ў альманыху «Маладая Беларусь», які выйшаў у Вільні ў 1936 годзе. Гэты твор заўважна адрозніваецца ад тых, што звычайна ўспамінаюць, калі чуюць імя Міхасы Васіляка. Верш на той час эксперыментатарскі, адчуваецца ўплыву Маякоўскага... У Савецкай Беларусі «агلابельныя крытыкі» раскритыкавалі б за «дзень, які закурывае папярскоу»... «Узвышаўчы», напэўна, пахвалілі б... Каб іх аб'яднанне на той час не было ліквідавана. Праўда, фінал усё адно прывязаны да тэмы народнай галечы і змагання.

НАШ ДЗЕНЬ

Шчэрыць сонца зубы над
вёскаю —
Пакаціўшыся
Ціплым смехам
Руці цалуе палоскі —
Ліжа салому стрэху...
Дымам
З крывых камяноў
Дзень закурывае папярскоу.
Далёка — далёка —
На сіноў пашу ў неба
Хмаркі — беляя лебедзі —
Выгнаў.
Прыгожа над рэчкай
Загойдаў галлём вербалоу.
Запырны задорна раскудрыў
Кляню — бярозуў —
Парадак завёў
Як трэба.
Развесіў над вёскаю вушы
І кісла скрывіўся,
Пачуўшы,
Хлеба —
Хлеба — хлеба...
1936 г.

Спадзяюся, працываўнае вершы абудзяць у вас цікавасць да паэзіі Заходняй Беларусі, змусяць пачытаць штоосьці яшчэ.
Людміла РУБЛЕўСКАЯ.

«Белая вежа» — 2021

Як за тыдзень пражыць год

Пасля двухгадовага перапынку брэсцкія глядачы сустрэліся з сапраўдным тэатрам

Калі ў Брэст прыходзіць восень з пшчотнай жоўтай лістотай альбо першымі халадамі і дажджом, хочацца паглядзець добры тэатр. Каб захапіла самыя патаемныя струны душы, каб адазвалася ў сэрцы, каб падалося, што за тэатральны тыдзень пражытыя цэлыя гады. Ці здарылася такое на гэты раз, у кожнага з глядачоў сваё меркаванне.

ХТО ПАЛЯЦЬЦЬ, А ХТО БРАЗНЕЦЦА ВОБЗЕМ

Праграму 25-га фестываля адкрыў спектакль Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага «Пане Каханку». Так, гэта пра таго самага Станіслава Радзівіла пра мянушцы Пана Каханку, князя, ваяводу віленскага, старасту львоўскага, мечніка вялікага літоўскага. Пра яго найчасцей згадваюць як пра багацця-дзівака. І экскурсыводы ў Нясвіжы, і дасведчанья школьнікі, бадай, раскажуць пра знакамитае летняе катанне на санях, якое Пана Каханку зладзіў для сваіх гасцей. Ён загадаў высыпаць спрэс дарогу соллю, вельмі дарагой тады і дэфіцытнай. Праўда, пасля незвычайнай прагулкі мясцовыя жыхары засталіся соллю на гадзі наперад. А ён працягваў тварыць дзівацтвы, яны нярэдка і прыпыніліся яму, каб потым стаць анекдотамі. Яго цяпер часам называюць беларускім Мюнхгаўzenам.

Драматург Андрэй Курэйчык і рэжысёр Сяргей Кавальчык паказалі з іншага боку беларускага магната. Паказалі як яркую асобу, як чалавека, што душой балеў за сваю краіну. Эмацыянальны, нястрыманы, але вельмі справядлівы і да болю любіць Радзівіму — такі ён паўстае перад глядачом у гэтым спектаклі: «Мы хочам быць самімі сабой, — прамаўляе ён. — Такія мы людзі. І я люблю іх і цяно іх болей, чым астатнія народы свету. Люблю! У іх душа кранальная...» Раскрыць яго вобраз нечакана дапамагае і вобраз Алесі. Алесь — яваскочная дзяўчынка і анёл, які дае магчымаць бачыць свет з вышыні птушынага палёту. Яе белець анёльскія крылы, праўда, не адзіныя ў гэтай пастаноўцы. Тут увесь час прысутнічаюць крылы слуг, якіх Пана Каханку вучыць лятаць. Ён верыць, што ў рэшце рэшт яны змогуць узняцца ў неба. Хоць сястра Тэафілія вельмі скептычна адгукаецца пра ўзнёслыя магчымасці беларусаў. Але ён упарта жадае ўзняць народ над зямлёй, даць яму ўздыхаць на поўныя грудзі і адчуць натхненне, якое даступнае толькі свабодным людзям — мастакам ды паэтам.

ЯК ЖЫЦЬЦЬ

Нячаста так бывае, каб у межах аднаго фестываля паказалі дзве работы аднаго рэжысёра. А на гэты раз два спектаклі Яўгена Карняга прадставілі два розныя тэатры. І абодва можна назваць падзеяй. «Шлюб з ветрам» Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі — пластычны спектакль, у ім няма слоў. «Хітом сезона» назвалі крытыкі пастаноўку «Запіскі юнага ўрача» Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек, стаў ён і хітом «Белай вежы». Цяпер зразумела, чаму Яўгена Карняга называюць самым скандальным рэжысёрам беларускага тэатра. Спецыялісты вызначаюць яго рэжысёрскую

такую вось складаная і шматгранная асоба. А яшчэ што выклікае сімпатыю — пачуццё гумару і ўменне пажартававаць, у тым ліку і з караля Аўгуста Панятоўскага, які прывязджае да Радзівіла праціць грошай.

Спектакль надзвычай маштабны, ён дае кожнаму нагоду для роздуму, разважанняў, спрэчак. Работа, пастаноўленая больш за 10 гадоў таму, раптам загучала надзвычай звонка і актуальна. У пару Пана Каханку Рэч Палацітая дажывала апошнія

Фрагмент спектакля «А.Л.Ж.І.Р.»

гады, а цяпер мы зноў аказаліся на лёсаносным вітку гісторыі, дзе спатрэбіцца выбар кожнага: як жыць далей, куды ісці, каму верыць. Невыпадкава герой шмат разоў згадвае марскую бітву паміж Галандыяй і Іспаніяй. Чаму галандцы разбілі магучы іспанскі флот? Таму што змагаліся за сваю незалежнасць! Яны ішлі на смерць і перамаглі! А яшчэ Пана Каханку звяртаецца да Панятоўскага з пытаннем: «Ты добра гаварыў. А можа ты за свабоду сваёй краіны аддаць сваё жыццё?» І гэтак пытанне міжволі адрасуецца і глядачам. Адказ у кожнага свой.

ВНЯЧАСТА ТАК БЫВАЕ, КАБ

У межах аднаго фестываля паказалі дзве работы аднаго рэжысёра. А на гэты раз два спектаклі Яўгена Карняга прадставілі два розныя тэатры. І абодва можна назваць падзеяй. «Шлюб з ветрам» Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі — пластычны спектакль, у ім няма слоў. «Хітом сезона» назвалі крытыкі пастаноўку «Запіскі юнага ўрача» Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек, стаў ён і хітом «Белай вежы». Цяпер зразумела, чаму Яўгена Карняга называюць самым скандальным рэжысёрам беларускага тэатра. Спецыялісты вызначаюць яго рэжысёрскую

манеру як «фізічны тэатр», альбо «візуальная паэзія». У спектаклі гучыць тэма «неіздальных людзей», тэма адзіноты, нехта дасціпна сказаў, што рэжысёр не чакае разумення ні ад акцёраў, ні ад глядачоў. Ён пракладвае маршрут, а рухацца па ім — наша права. І праўда, пасля першай гадзіны дзеі некалькі чалавек пакінула залу, але гэта былі адзіночкі. Астатнія прагна глядзелі спектакль, які прымушае думаць. Напрыклад, аб тым, як жыць і выжываць чалавеку ў невыносных для жыцця умовах.

КАБ НЕ ПАЎТАРАЛАСЯ

Несумненна, падзеяй «Вежы» стала выступленне Тбіліскага дзяржаўнага акадэмічнага рускага драматычнага тэатра імя А. С. Грыбаедава. Некалі мы былі ў захапленні ад іх працытанна «Рэвізора», а цяпер яны прывезлі дакументальна-мастацкую работу «А.Л.Ж.І.Р.». Гэта пра Акадэмічны лагер жонак здраднікаў радзімі, дзе з 1938 да 1953 года адбывалі пакаранне больш за 8 тысяч чым не вінаватых жанчын. Работа стала спробай асэнсавання таго перыяду і тых з'яў і дапамогай дакументальных сродкаў і прыёмаў: дзённікі, запісы, пратаколы допытаў. У спектаклі нама галоўных герояў, усе аднолькавыя па значнасці, гісторыю распаўсюджаюць сем жанчын... Адна з гераній Ніна звяртаецца да глядачоў: «Мы раскажам гэта вам, людзі XXI стагоддзя, для таго, каб вы ведалі, каб гэты жак ніколі не паўтарыўся больш». Яе гісторыя амаль тыповая. Выкладала ў кансерваторыі, муж — адказны партыйны работнік, шчаслівая сям'я, маленькі сын. І адна з галоўных яе рэплік: «Я ведала, што ідуць арышты, але я не дапускала думкі, што гэта можа адбыцца з намі, мы ж ні ў чым не вінаваты. Муж быў цудоўным чалавекам». Яна не верыла нават, калі забралі яе загадчыка кафедры, і бестурботна ішла дадому... Але ўсё скончылася, і яна стала адной з тых пакутніц, што маталі тэрмін у далёкім казахстанскім ГУЛАГУ.

Спектакль, несумненна, цяжка. Не варта ісці таму, хто разглядае тэатр выключна як культурны адпачынак. Там давядзецца слухаць пра вытанчаныя катаванні «стаханам», калі ў адну маленькую камеру напхваюць натоўп людзей і прымушаюць задыхацца, калі выдумляюць парушэнні рэжыму і накіроўваюць у абсалютна цёмны карцар, калі дзецім унушаюць, што маці злачынца і вораг народа, і тыя пачынаюць верыць... Актрыса тэатра Марыям Кіція сказала: «Такое не павінна паўтарацца, а яно увесь час паўтараецца то тут, то там, ва ўсім свеце. Таму мы і гаворым са сценаў жорстка, спрабуем дастукання да свядомасці найперш маладых».

Брэсцкія глядачы доўга не адпускалі грузінскіх артыстаў са сцэны. Праз шквал апладысментуў праступала асабліва цікавая: спектакль Аўтанадзіла Варскавічы зачалі душы і сэрцы. Святлана ЯСКЕВІЧ.

Кніжны свет

Асветнік у храме асветы

Нацыянальная бібліятэка атрымала ў дар кнігу Сімяона Полацкага

Сёлета прафесійнае свята работнікаў бібліятэк у краіне адзначалася дваццаты раз. Яно прывязана да дня заснавання галоўнай кніжнай скарбніцы — 99 гадоў таму ў верасні пастановай Савета народных камісарыяў БССР была створана Беларуская дзяржаўная і ўніверсітэцкая бібліятэка. Пасля яе пераймянуюць у дзяржаўную бібліятэку, доўгі час мы яе будзем ведаць як «Ленінку», а ў суверэннай рэспубліцы яна стане Нацыянальнай бібліятэкай.

Упершыню свята адзначалі з такім вялікім размахам. На працягу тыдня бібліятэкі ладзілі разнастайныя мерапрыемствы: сустрэчы з аўтарамі і чытачамі, конкурсы, віктарыны, гульні. Адно ж з найважнейшых святоточных мерапрыемстваў прайшло ў Нацыянальнай бібліятэцы. Тут былі адзначаны найлепшыя работнікі галіны, прадстаўнікі ўсіх абласцей з гарадскіх і вясковых устаноў. Узнагароды работнікам бібліятэк уручалі высокія госці, сярод якіх быў і прэм'ер-міністр краіны Раман Галоўчанка.

За шматгадоваю плённую дзейнасць па захаванні і папулярызацыі нацыянальнай гісторыка-культурнай спадчыны, значны ўклад у развіццё бібліятэчнай справы Нацыянальнай бібліятэка атрымала Ганаровую граматы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, а таксама вельмі каштоўны падарунак — сертыфікат на 100 тысяч рублёў для набыцця планетарнага кніжнага сканера, які будзе выкарыстоўвацца для работы з электроннымі фондамі.

Нацыянальная бібліятэка стараецца падстройвацца пад патрэбы часу. Тут працягваюцца работы па зборы кніжных скарбаў (на сёння фонды ўключаюць больш за 9 мільёнаў экзэмпляраў). Шмат робіцца для папулярызацыі кнігі, ладзяцца выстаўкі і творчыя сустрэчы. Актыўна развіваюцца сучасныя тэхналогіі.

Ёсць у Нацыянальнай і яшчэ адна найважнейшая місія — вяртанне духоўных набыткаў нашага народа і іх папулярызацыя. У яе фондах захоўваюцца старажытныя кнігі і рукапісы, выданыя з аўтографамі знакамітых дзеячаў навукі, мастацтва, літаратуры. А на Дзень бібліятэк фонд папоўніўся яшчэ адным рарытэтам — пры пасрэдніцтве Міністэрства замежных спраў і Міністэрства культуры, падтрымкай Пасольства Беларусі ў Расійскай Федэрацыі бібліятэка атрымала ў дар першую кнігу вядомага дзяржаўнага, царкоўнага і культурнага дзеяча XVII стагоддзя Сімяона Полацкага. **Намеснік генеральнага дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Аляксандр ЯСКЕВІЧ:**

— Мы доўга ішлі да атрымання такога каштоўнага выдання. Гэта кніга не толькі зрабіла Сімяона Полацкага знакамітым, але і моцна паўплывала на далейшыя геаграфічныя працэсы Усходняй Еўропы.

Як запэўніў Раман Галоўчанка, дзяржава працягне аказваць усебаковае падтрымку развіццю бібліятэчнай справы, прымянажэнню бібліятэчнага фонду, у тым ліку і шырокам набыццю ўнікальных кніжных помнікаў, якія маюць вялікую гістарычную і культурную значнасць для нашага народа. І згадаў, што ў ліпені гэтага года па ініцыятыве ўрада было прынята распараджэнне аб выдзяленні дастаткова сур'ёзнай сумы на набыццё дзюхоўных кніг «Азбука» і «Граматыка», якія былі выдадзены праваслаўнымі асветнікамі — братамі Зізіанамі ў 1596 годзе.

Алена Дзядзюля.

Памяці майстра

На Усходніх могілках адкрылі помнік Барысу Луцэнку

16 верасня рэжысёр адзначыў бы сваё 84-годдзе. Менавіта ў гэты дзень нараджэння Барыса Луцэнкі на Усходніх могілках адкрылі помнік на яго магіле.

На цырымонію прыйшлі родныя, калегі па тэатры, а таксама прыхільнікі творчасці. Аўтар помніка, мастак-пастаноўшчык Венямін Маршак, выканаў скульптурную кампазіцыю ў выглядзе крыла птушкі і профілю Барыса Луцэнкі. Людміла Луцэнка, удава народнага артыста Беларусі, распавяла, што помнік быў створаны на грошы сям'і і сяброў рэжысёра.

Магіла Барыса Луцэнкі знаходзіцца на цэнтральнай алеі, побач з тымі, з кім ён працаваў. Гэта Васіль Бякіў, Ігар Лучанок, Расціслаў Янкоўскі, Аляксандр Клімаў, Міхаіл Пташук. **Арына КАРПОВІЧ.**

«Крэпасць абароны»

Як ва ўніверсітэцкіх сценах рыхтаваліся даць адпор капіталістычнаму свету

Ніводная вышэйшая навучальная ўстанова ў Беларусі, акрамя Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, не можа пахваліцца тым, што там выкладаў чатыры разы Герой Савецкага Саюза, маршал Вялікай Перамогі Георгій Канстанцінавіч Жукаў. З 40 гадоў армейскага жыцця практычна палову ён правёў у БССР, займаючы ў войску розныя камандныя пасады. І больш як пяць гадоў прысвяціў рабоце са студэнтамі розных факультэтаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Стаў там адным з арганізатараў ваеннай падрыхтоўкі, арганізоўваў летнія зборы. Але аб усім па парадку...

І студэнт, і намеснік рэктара

«На любы заклік — наш цвёрды адказ: «Заўсёды гатовы!» — такімі лозунгамі літаральна стракацелі беларускія цэнтральныя сродкі масавай інфармацыі ў другой палове 1920-х гадоў. У значнай ступені яны датычыліся моладзі, навучэнцаў і студэнтаў. Маладой краіне патрэбныя былі не проста здаровыя будаўнікі новага жыцця, а загартаваныя і ўмельныя абаронцы рэвалюцыйных заваў. Для БССР, улічваючы яе блізкасць да «капіталістычнага свету», гэта тэма была асабліва актуальнай.

— Фактычна адразу пасля адкрыцця ў 1921 годзе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта там з'явілася штатная адзінка «ваеннага кіраўніка», — расказвае загадчык кафедры гісторыі Рэгіянальнага факультэта БДУ, кандыдат гістарычных навук, прафесар Алег ЯНУШКІ. — І першым працаваць на гэтай пасадзе стаў Сігізмунд Іосіфавіч Баркусевіч. Ён нарадзіўся ў Санкт-Пецярбургу ў 1891 годзе ў сям'і афіцэра-адстаўніка і сястры міласэрнасці. Бацька памёр, калі сыну было ўсяго два гады. У савецкіх анкетах Сігізмунд быў запісаны беларусам.

У сталіцы Расійскай імперыі ён скончыў чатыры класы рэальнага вучылішча, а потым вучыўся ў Кенігсбергу ў «прыватнай гімназіі Гайдэрбуха». Пасля заканчэння ваенна-фельдмарскай школы атрымаў спецыяльнасць памочніка ўрача і каля года ў якасці волонгера слухача асвойваў курс Поіханеўралагічнага інстытута. Першая сусветная вайна парушыла планы маладога чалавека: пасля 1917 года ён вёў грамадскую работу на Паўднёва-Заходнім фронце, займаў пасады загадчыка Тамбоўскага, потым Гродзенскага губерньскіх аддзелаў аховы здароўя, нарэшце, быў прызначаны наркамам, а праз кароткі час — намеснікам наркама аховы здароўя ССРБ. Сігізмунд Баркусевіч быў сярод першых, хто падаў заяву для паступлення ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, які пачаў сваю дзейнасць у кастрычніку 2021 года. І пастановай калегіі Наркамасветы ССРБ яго прызначылі ваенкамам медфака БДУ.

На медыцынскім факультэце БДУ выкладалі першакласныя прафесары. Сігізмунду Іосіфавічу вучоба давалася лёгка. Праз некаторы час ён набыў вялікі аўтарытэт, чаму ў немалой ступені садзейнічала пасада ваенкама. Яго адразу ўвялі ў склад кіраўніцтва ўніверсітэта (ўсяго было пяць членаў праўлення). Калі казаць па-сучаснаму, то студэнт з'яўляўся намеснікам рэктара — прафесара Уладзіміра Пічэты і адначасова — намеснікам дэкана медфака. Летам 1923 года Сігізмунд Баркусевіч у час адпачынку дэкана нават афіцыйна кіраваў факультэтам, набіраў студэнтаў на чарговы першы курс.

У склад кіраўніцтва ўніверсітэта (ўсяго было пяць членаў праўлення). Калі казаць па-сучаснаму, то студэнт з'яўляўся намеснікам рэктара — прафесара Уладзіміра Пічэты і адначасова — намеснікам дэкана медфака. Летам 1923 года Сігізмунд Баркусевіч у час адпачынку дэкана нават афіцыйна кіраваў факультэтам, набіраў студэнтаў на чарговы першы курс.

З 1931 да 1941 года колькасць грамадзян ССРСР, якія здалі нормы ГТА і ступені, дасягнула 6 мільянаў чалавек, а ІІ ступені — больш як 100 тысяч.

Напружаны рабочы рытм не мог не адбіцца на здароўі. Восенню 1923 года абвастрыліся розныя захворобы. Медыцынскае заключэнне было суровым: «Заболел прыпадкам сэрца і фізічнай слабості на почве нервова сэрца». Ад'езд Сігізмунда Іосіфавіча ў Маскву супаў з пераходам савецкай краіны на іншыя прынцыпы арганізацыі ваеннай і фізічнай падрыхтоўкі грамадзян. А былы ваенкам ужо ў якасці «паверанага ў справах ССРСР у Латвіі» выказаў удзячнасць за ўніверсітэцкія гады ў Мінску, даслаўшы сваё прывітанне з Рыгі з нагоды святкавання пяцігадовага юбілею Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Ваенізацыя плюс фізкультурызацыя

У сістэме вышэйшай адукацыі ССРСР працяг практыкі ваенізацыі знайшоў новы імпульс пасля ўрадавай пастановы 1926 года. У БДУ гэтую складаную справу змог арганізаваць і доўгі час кіраваў ёю кадравы ваенны Міхаіл Міхайлавіч Пятроў.

— Праўленне БДУ яшчэ ў лістападзе 1925 года прадставіла ў Наркамасветы БССР каштарыш на выдзяленне грошай для правядзення ваенізацыі ў 1925/26 вучэбным годзе, — расказвае Алег Янўшкі. — Гэтыя сродкі далі мячыкасць заняцця прыстасаваннем пад студэнцкі цір хлява-развалюхі, які знаходзіўся на Земляробчым завулку. У снежні 1927 года спатрэбіліся грошы для арганізацыі пры ваенным кабінэце спецыяльнага ваенна-марскога кутка.

Ва ўніверсітэце пакрысе арганізацыйна мацнела правядзенне «вышэйшай дапрызыўнай ваеннай падрыхтоўкі». Рашэннем камісіі Наркамасветы БССР ад 9 лютага 1927 года для БДУ былі ўведзены 30 гадзін у тыдзень для дацэнтаў і 26 — для асістэнтаў. Персанальнае размеркаванне вучэбных гадзін паміж запрошанымі кадравымі ваеннымі выкладчыкамі даручылі Міхаілу Пятрову. Адным з такіх выкладчыкаў і стаў будучы маршал Савецкага Саюза Георгій Канстанцінавіч Жукаў: ён раней ужо выкладаў у БДУ і меў сяброўскія адносіны з рэктарам.

Кампанія праходзіла пад лозунгам «Стыпендыяльным пятаком па моцным лбе Чэмберлена».

Вядома, што студэнты летам падмацоўвалі свае тэрэтычныя веды ў ваенных лагерах. Адным з такіх быў лагер «Савецкай Беларусі» на станцыі Дрэтуны на Полаччыне. Лагерныя зборы дапамаглі выявіць яўныя недахопы ў падрыхтоўцы абаронцаў Айчыны і падштурхнулі кіраўніцтва ўніверсітэта да важнага рашэння аб карэкціроўцы вучэбных планаў.

Праз месяц пасля пачатку збораў усё кіраўніцтва БДУ разам з Міхаілам Пятровым наведвала лагер. Поездка мела пазнавальна-ўрачысты характар — бабачыне, у якіх умовах жывуць студэнты, узнагародзіць перадавікоў ваеннай справы і гэтак далей. Але рэктару і яго калегам давялося выслухаць ад ваенных шмат папрокаў на адрас студэнтаў. Сітуацыя аказалася настолькі крытычнай, што па выніках збораў было праведзена спецыяльнае пасяджэнне праўлення БДУ. Як канстатавалі выступоўцы, «в массе физическое развитие студентов очень слабо и далеко от требований, предъявляемых военной службой». Пасля дэбатаў прынялі рашэнне кардынальна змяніць сітуацыю. Такім чынам, з 1928 года працэс ваенізацыі студэнцтва і па сутнасці, і арганізацыйна быў дапоўнены фізкультурызацыяй.

Варашылаўскія стралкі, кулямётчыкі і парашутысты

На ўсіх узроўнях кіравання вышэйшай адукацыяй дамавала разуменне таго, што спецыяліст, якага рыхтуюць у ВНУ, — гэта патэнцыяльны салдат і камандзір Чырвонай арміі. А павышэннем увагі да фізкультуры ставілася мэта рыхтаваць спартсменаў, каб мець яшчэ адзін аргумент у «спабодніцтве дзвюх сістэм». У БДУ фізкультура ў той ці іншай форме прысутнічае ў раскладзе заняткаў з 1928 года. Спачатку ў якасці суправаджэння абавязковай для ўсіх студэнтаў вышэйшай дапрызыўнай ваеннай падрыхтоўкі. З 1928/29 вучэбнага года на ўсіх факультэтах сталі праводзіць спецыяльныя

Універсітэцкі гарадок, у цэнтры якога размяшчаўся парк і фантан. Від на фантан і Дом урада (канец 1930-х гадоў).

двухгадзінныя штотыднёвыя заняткі па фізкультуры, арганізацыяй якіх занялася адпаведная кафедра.

Ваенная справа і фізкультура ў вучэбных планах БДУ з кожным годам займалі ўсё больш значнае месца. У 1930-я гады і асабліва напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны ваенная і фізічная падрыхтоўка беларускага студэнцтва стала арганічнай часткай вучэбнага працэсу.

У 1939 годзе БДУ заняў першае месца сярод ВНУ па абаронча-масавай рабоце. У 1938—1939 гадах у сценах ўніверсітэта было падрыхтавана больш за 800 «варашылаўскіх стралкоў», 1539 уладальнікаў значкоў ПВХА, 52 коннікі, 170 кіроўцаў аўтамабіля, 130 матацыклістаў, 280 парашутыстаў. На хвалі поспехаў ваенізацыі ўзнікла ідэя ахапіць ёй 100% студэнтаў і выкладчыкаў і ператварыць БДУ ў «крэпасць абароны».

«Выкладаў проста і даступна...»

З Беларуссю лёс звязваў будучага маршала яшчэ да вайны: у 1923 годзе камандзір 39-га Бузулуцкага кавалерыйскага палка 7-й Самарскай дывізіі Георгій Жукаў быў раскватараваны спачатку ў Гомель, а затым у беларускую сталіцу.

Служба ў Мінску супала з пачаткам ваенізацыі БССР. Не халапа прафесійных кадараў, і БДУ наладзіў супрацоўніцтва з ваісковымі часцямі, што дысцыраваліся ў сталіцы. Ваенны вопыт Жукава спатрэбіўся ў выкладанні. Яму паступіла прапанова чытаць студэнтам усіх спецыяльнасцяў агульны курс ваеннай дапрызыўнай падрыхтоўкі, а на медыцынскім факультэце — курс санітарна-хімічнай абароны.

— Да новых абавязкаў малады выкладчык паставіўся з уласцівай яму адказнасцю, — падкрэслівае дацэнт кафедры гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу БДУ, кандыдат гістарычных навук Андрэй МАКСІМЧЫК. — Студэнты тых гадоў запамнілі Жукава пунктуальным педагогам, які прыходзіў на заняткі ў ідэальна адпрасаванай фор-

ме і начышчаных да бляску ботах. Тэмы выкладаў проста і даступна, прыводзячы прыклады з вопыту сваёй службы, у канспект стараўся не зазіраць. Што ўяўляла сабой распрацаваная праграма ваенізацыі для студэнтаў БДУ і чаму вучыў студэнтаў Георгій Канстанцінавіч Жукаў, наглядна дэманструюць дакументы, якія захоўваюцца ў Нацыянальным архіве Рэспублікі Беларусь. Структурна праграма падрыхтоўкі складалася з дзевяці аб'ёмных раздзелаў: 1) адміністрацыя; 2) статут дысцыплінарны і гарнізонны; 3) статут унутранай службы; 4) зброя і яе захоўванне; 5) інжынерная справа; 6) ваенна-хімічная справа; 7) стралявая падрыхтоўка; 8) стралковая справа; 9) тапаграфія.

Георгій Жукаў, 1923 год, камандзір 39-га кавалерыйскага палка 7-й Самарскай кавалерыйскай дывізіі.

Неад'ёмнай і найважнейшай часткай усёй сістэмы вышэйшай дапрызыўнай ваеннай падрыхтоўкі былі лагерныя зборы, якія праводзіліся з 15 чэрвеня да 15 жніўня. На гэты час студэнты за кошт ваеннага ведамства атрымлівалі прадметы «рэчавага забеспячэння» (усё, акрамя яблыні). Харчаваннем і грашмыма іх забеспячвалі на агульных падставах з чырвонаармейцамі. Міхаіл Пятроў адзначаў, што, нягледзячы на вялікае фізічнае напружанне, здароўе студэнтаў за час двухмесячнага знаходжання ў лагера значна паляпшалася; было адзначана павелічэнне грудной клеткі, нарастанне мышцаў і гэтак далей.

Адной з прычын актыўнасці ваенна-патрыятычнай

работы сярод студэнтаў стаў разрыў у 1927 годзе дыпламатычных адносін з Англіяй. У БССР, як і па ўсім Савецкім Саюзе, праходзілі мітгінгі, на якіх грамадзяне заяўлялі аб сваёй гатоўнасці даць адпор англійскім і любым іншым імперыялістам, збіралі грошы ў фонд «Наш адказ Чэмберлену». Студэнты і выкладчыкі БДУ выступілі з ініцыятывай і прынялі ўдзел у зборы сродкаў на будаўніцтва самалёта «Чырвоны студэнт». Кампанія праходзіла пад лозунгам «Стыпендыяльным пятаком па моцным лбе Чэмберлена». Ізноў выкладчык ваеннай падрыхтоўкі не застаўся ўбаку...

Лагерныя зборы дапамаглі выявіць яўныя недахопы ў падрыхтоўцы абаронцаў Айчыны і падштурхнулі кіраўніцтва ўніверсітэта да важнага рашэння аб карэкціроўцы вучэбных планаў.

У 1930 годзе Георгій Жукаў быў прызначаны камандзірам 2-й кавалерыйскай брыгады 7-й Самарскай дывізіі і рэзка пайшоў уверх па кар'ернай лесвіцы, хоць некаторы час працягваў выкладаць у БДУ ваенную падрыхтоўку. У лютым 1931 года ён быў вылучаны на пасаду памочніка інспектара кавалерыйскай Чырвонай арміі, а праз два гады зноў вярнуўся ў Беларусь: у Слуцку з сакавіка 1933 года да ліпеня 1937 года камандаваў 4-й кавалерыйскай дывізіяй імя Клімента Варашылава. З 1937 года служыў камандзірам 3-га і 6-га кавалерыйскіх карпусоў, а з ліпеня 1938 года — намеснікам камандуючага Беларускай асаблівай ваеннай акругі. У 1939 годзе ў званні камандзіра дывізіі накіраваўся на Халгін-Гол, дзе за паспяхова праведзенаю ваенною аперацыяй атрымаў сваё першае званне Героя Савецкага Саюза, зорку Героя і ордэн Чырвонага Сцяга. Дарчы, у гады Вялікай Айчыннай вайны героямі Савецкага Саюза сталі 12 выкладчыкаў і студэнтаў БДУ.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Высокая працаздольнасць, прадпрыемлівасць і ўпэўненасць у сабе дапамогуць дамагчыся поспеху. Праблемы, якія раней здаваліся невырашальнымі, расплудца на шэраг дробных, і адолець іх будзе значна лягчэй. Добра было б успомніць і аднавіць ранейшыя сувязі і сустрэцца са старымі сябрамі. У нядзелю лепш не абмяркоўваць з блізкімі фінансавыя пытанні.

ЦЯЛЕЦ. Усё ідзе паспяхова, калі не лічыць адной зусім нязначнай, але вельмі непрыемнай штукі, і імя ёй — лянота. Калі пераадолеце яе, то ўсё ў вашым прафесійным жыцці будзе выдатна. Прапануйце свае ідэі, планы і праекты, яны рэалізуюцца, а значыць, могуць прынесці прыбытак. Адкрыце для сябе новыя гарызонты ў кар’еры і асабістай сферы.

БЛІЗНАТЫ. На гэтым тыдні чакайце прыемных пераменаў на рабоце. Вам павясяць зарплату, выдадзюць прэмію, зробяць графік больш зручным. У асабістым жыцці таксама шмат зменіцца да лепшага. Будзьце гатовыя, што ваш партнёр нараціце ажыццявіць тое, што даўно збіраўся, хоць да гэтага часу маўчаў. У выхадны паспрабуйце адпачыць так, як бы вам хацелася, нікога не слухайце.

РАК. Вашы задумы будуць рэалізоўвацца нібы па чараўніцтве, пра такія вынікі працы вы не маглі і марыць. Вельмі вялікая верагоднасць кар’ернага росту. Можна ўзнікнуць сітуацыя, калі прыйдзецца адказаць не толькі за сябе, але і за іншых. Паспрабуйце не распылацца на дробязі. Сканцэнтруйце ўсе намаганні для дасягнення адной, галоўнай для вас на дадзены момант, мэты.

ЛЕУ. Сямейнае жыццё запатрабуе ўвагі. І важна не пазбавіць сябе романтизму. У прафесійнай

сферы адна з найважнейшых задач тыдня — рэальна судзіцьце ўласныя магчымасці з аб’ёмам працы, які чакаецца. І заадно навучыцца адстойваць свае інтарэсы. У чацвер сяброў змогуць дапамагчы ў надзвычайнай справе. Субота — добры дзень для паездкаў і падарожжаў. Але старэйшыя пазбагаць непатрэбных сустрэч і кантактаў.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні вас чакае шмат сустрэч, званкоў, перамоваў. Паспрабуйце не стаіцца ад зносін і не забывацца пра свае інтарэсы. Аднак не цісніце на калег. У сераду важна не аддзявацца ад галоўных мэт. У чацвер можаце разлічваць на дапамогу надзейных партнёраў. У нядзелю лепш уладзіць усе сямейныя праблемы мірным шляхам або перанесці рашэнне важных пытанняў на наступны тыдзень.

ШАЛІ. Вы спакойныя, у вас добры настрой, атрымліваецца асалоду ад жыцця, прыемных знаёмстваў, зносінаў... Калі гэта не пра вас, значыць, вы занадта шмат працуеце, трэба было б адпачыць. Бо ёсць і іншыя важныя сферы. Не забывайце пра дом і назапашаныя справы. Пажадана больш часу і ўвагі аддаваць дзецям. У выхадны паездка ў новыя месцы ўзабагаціць уражанні і ўзіміце настрой.

СКАРПІЁН. Працягвайце аналізаваць сітуацыю, якая складалася, і ўвасябляць планы ў рэальнасць. Добраўпарадкавайце ўсё, да чаго дацягнулася. У тым ліку і свае думкі. Гэта дапаможа праліць святло на прычыны таго, што адбываецца, і будзе прынята важнае рашэнне. Не варта далей цягнуць і адкладаць, скажыце «так» даўно наспелым пераменам. У справах вас чакае поспех і прыбытак, з’явіцца новыя партнёры і выхадныя кліенты. Паездка за горад на ўік-энд дазволіць аднавіць сілы і здабыць душэўную раўнавагу.

СТРАЛЕЦ. Ваш дэвіз цяпер — засяроджванне на галоўным. Непажадана на нервавацца і раздражняцца па дробязях, тады праца будзе спорыцца, і тыдзень акажацца вельмі плённым. Не звяртайце ўвагі на дробныя непрыемнасці. У аўторак атрымаецца матчмасць праявіць велікадушнасць, хоць гэта і не пазбавіць вас ад фінансавых праблем. У выхадны можаце разлічваць на падтрымку сяброў і родных.

КАЗЯРОГ. Высвятляючы адносіны і адстойваючы свае правы і незалежнасць, набярэцеся цяперня і мудрасці, паглядзіце на сябе збоку і, магчыма, убачыце спосаб змяніць сітуацыю на сваю карысць. Важна не страціць душэўную раўнавагу, тады тыдзень будзе спрыяльны для работы з інфармацыяй і плённы ў плане зносін. Падумайце пра змены ў асабістым жыцці.

ВАДАЛІЎ. Старайцеся ва ўсім знаходзіць станоўчыя моманты. Нават калі спачатку гэта будзе няпроста. Разлічвайце толькі на ўласныя сілы і не вельмі спадзявайцеся на калег. Хутчэй за ўсё, менавіта ад іх можна чакаць дробных непрыемнасцяў. У пятніцу нечаканна інфармацыя пагражае застаць вас зняўцаму або вельмі ўстрыжывае. У асабістым жыцці таксама не выключаны расчараванні.

РЫБЫ. На гэтым тыдні вас будуць перапаўняць творчыя ідэі і задумы. Спартэрыцца аднадумцы, якія дапамаглі б іх ажыццяўленню. Прыслухайцеся да голасу інтуіцыі, гэта дазволіць пазбегнуць шматлікіх памылак і наблізіць вас да выканання запаветнага жадання. Зараз лепш не ўступаць у спрэчкі з другой палавінай. Вы занадта раздражнёныя і будзеце прыдзірацца адно да аднаго па дробязях.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.48	19.18	12.30
Віцебск —	6.37	19.08	12.31
Магілёў —	6.38	19.08	12.30
Гомель —	6.35	19.04	12.29
Гродна —	7.03	19.33	12.30
Брэст —	7.05	19.33	12.28

Месяц

Першая квадра
13 верасня.
Месяц у сузор’і Рыб.

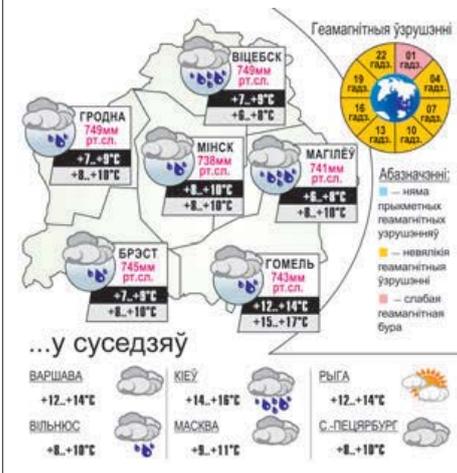
Імяніны

Пр. Лізаветы, Раісы, Аудэя, Аланаса, Глеба, Давыда, Захара, Максіма, Федара, К. Ірэны, Мацея, Станіслава, Юзафа.

Фота Настасі ГРУК

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Баец пажарнай аховы, рызкуючы жыццём, вынес з банка, які гарэў, мяшок, у якім было паўтара мільёна долараў. Дзе герой знаходзіцца цяпер, да гэтага часу невядома.

На першым жа спатканні яна ўразіла мяне розумам і дальнабачнасцю. Яна на яго не прышла.

Як астудзіць вельмі гарачы чай? Легка! Заходзім на хвілінка ў інтэрнэт — і гатова!

Бабулі, якія ўвесь год дрэнна сябе паводзілі, атрымліваюць унікаў на ўсё лета.

Самы бяспечны секс — гэта калі ім займаешся не ты.

І хто ж гэта прыдумаву фразу «віноўнік урачыстасці»? Нібыта ўсім класна і весела, але ўсё роўна накасячыў ты.

Раніцай хоцца спаць, удзень — есці, увечары — адпачываць... А працаваць калі?

А.А.А.А.А.

Даты

Падзеі

Людзі

18 ВЕРАСНЯ

1726 год — нарадзіўся Станіслаў Шадурскі, беларускі філосаф. Выкладаў грэчаскую і лацінскую мовы ў Вільні і Варшаве. У 1752 г. накіраваны Віленскім універсітэтам у Парыж вывучаць тэалогію, філасофію, прыродазнаўства і матэматыку. У 1759—1762 гадах выкладаў філасофію ў Навагрудскім калегіуму. Затым быў прафесарам тэалогіі і царкоўнага права ў Гродне. Аўтар прац «Прынцыпы філасофіі мыслення і адчування», «Фізіка, або Філасофія прыроды» і інш. Сцвярджаў ідэю аб неабходнасці даследавання прыроды, узаемазвязі філасофіі і прыродазнаўства.

1936 год — 19 верасня нарадзіўся Генадзь Васільевіч Рымскі — беларускі вучоны ў галіне тэхнічнай кібернетыкі, паэт, перакладчык мастацкай літаратуры. Доктар тэхнічных навук, прафесар. Член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Генадзь Рымскі з’яўляецца аўтарам больш за 330 навуковых прац, у тым ліку 7 манаграфій, 30 вынаходак, 13 патэнтаў на прамысловыя ўзоры. Стварыў навуковую школу з 19 кандыдатаў і двух дактароў навук. Арганізаваў сетку экспертных саветаў, іх узаемадзеянне з калегамі з Расіі, Украіны і іншых краін СНД.

2011 год — у Мінску падпісана пагадненне паміж урадам Рэспублікі Беларусь і ўрадам КНР аб Кітайскім індустрыяльным парку.

1698 год — у Бастылію пераведзены таямнічы вязьнен, вядомы як «Жалезная маска».

1814 год — пачатак Венскага кангрэса, які вызначыў новы еўрапейскі светапарадак пасля напалеонаўскіх войнаў.

1819 год — нарадзіўся Жан Бернар Леон Фуко, французскі фізік, які вылічыў хуткасць святла, а таксама стварыў гараскоп і маятнік Фуко.

1851 год — выйшаў у свет першы нумар штодзённай газеты «Нью-Ёрк Таймс» — найбольш уплывовай газеты ЗША.

1918 год — нарадзіўся Віктар Васільевіч Талаліх, лётчык-знішчальнік, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну — камандзір звання, намеснік камандзіра эскадрыльі. 7 жніўня 1941 года адным з першых правёў таран у начным паветраным баі, знішчыў бамбардзіроўшчык ворага на падступах да Масквы. У наступных баях збіў яшчэ пяць самалётаў праціўніка. Загінуў у баі ў 1941 годзе.

1925 год — прыняты першы ў савецкай гісторыі закон «Аб абавязковай ваеннай службе».

1941 год — загадам наркама абароны СССР 100-я, 127-я 153-я і 161-я стралковыя дывізіі, якія праславіліся ў баях на Смаленскай зямлі, першымі былі ператвораныя ў гвардзейскія. Нараджэнне савецкай гвардыі.

АДАМ МІЦКЕВІЧ: «Палітыка не можа абыйсціся без якой-небудзь маральнай асновы».